

JAUNMĀRUPES PAMATSKOLA

Reģ. Nr. 4312903031

Mazcenu aleja 4a, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166

Tālrunis 67933594, e-pasts: jaunmarupes.pamatskola@marupe.lv

KARJERAS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMA

2026./2027. mācību gadam

Sagatavoja:

Jolanta Grosberga-Gernere

Jaunmārupes pamatskaolas pedagogs - karjeras konsultants

Jaunmārupe, 2026

SATURA RĀDĪTĀJS

SATURA RĀDĪTĀJS.....	2
1. SKOLAS MISIJA, VĪZIJA UN KARJERAS ATBALSTA PRIORITĀTES	5
1.1. Misija, vīzija, vērtības	5
1.2. Karjeras izglītības atbalsta prioritātes 2026./2027. mācību gadam	5
2. PROGRAMMAS NORMATĪVAIS PAMATS	6
2.1. Likumi	6
2.2. Ministru kabineta noteikumi	6
2.3. Politikas plānošanas dokumenti	6
2.4. Metodiskās vadlīnijas un institucionālais konteksts	7
2.5. Skolas iekšējie dokumenti	7
2.6. Programmas sasaiste ar skolas attīstības plānu 2026.–2029. gadam.....	8
2.7. Programmas sasaiste ar audzināšanas darba programmu.....	8
3. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI UN KARJERAS VADĪBAS PRASMES	10
3.1. Pamatjēdzieni	10
3.2. Karjeras attīstības atbalsta sistēmas komponenti	10
3.3. GRIBU – VARU – VAJAG.....	10
3.4. Karjeras vadības prasmju kopums	11
3.5. Karjeras vadības prasmju saistība ar caurviju prasmēm	11
4. KARJERAS VADĪBAS PRASMJU ATTĪSTĪBA VECUMPOSMOS	12
4.1. Klasiskie karjeras attīstības modeļi	12
4.2. Mūsdienu karjeras teoriju pieejas	12
4.3. Vecumposmu raksturojums	12
5. KARJERAS ATTĪSTĪBAS ATBALSTS SKOLĀ UN IESAISTĪTO LOMAS	14
5.1. Iesaistīto pušu loma	14
5.2. Karjeras atbalsta pamatjomas.....	14
5.3. Grupu konsultēšana	15
5.4. Individuālās karjeras konsultācijas 7.–9. klašu skolēniem.....	16
6. MŪSDIENĪGAS KARJERAS IZPĒTES METODES UN DIGITĀLIE RĪKI	18
6.1. No profesijas nosaukuma uz prasmju kopumu	18
6.2. Digitālā darbu mape un Europass profils	18
6.3. Virtuālā un attālinātā darba vides iepazīšana	18
6.4. Mikroprakses, ēnošana un praktiskie izmēģinājumi	19
6.5. Spēles, gamifikācija un interaktīvie rīki	19
6.6. Zaļās prasmes, STEM un jaunās profesijas.....	20

6.7. Mikrokvalifikācijas un izglītības ceļu elastība	20
7. MĀKSLĪGAIS INTELEKTS KARJERAS IZGLĪTĪBĀ	22
7.1. Pamatprincipi	22
7.2. Kā MI temats iekļaujas karjeras izglītības saturā	22
7.3. MI pedagoga darbā	23
7.4. Uzvedņu paraugi pedagogam	23
7.5. Riski un to novēršana	24
8. KARJERAS IZGLĪTĪBAS PLĀNOŠANA UN INTEGRĀCIJA MĀCĪBU PRIEKŠMETOS	25
8.1. Karjeras izglītības pamatjomas un tēmas	25
8.2. Integrācija mācību jomās	25
8.3. Darba organizācijas formas	26
8.4. Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites mācību stundās	26
9. PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PLĀNS PA KLAŠU GRUPĀM	29
9.1. 1.–3. klase	29
9.2. 4.–6. klase	29
9.3. 7.–9. klase	30
9.4. Plānotie sasniedzamie rezultāti, beidzot 3., 6. un 9. klasi	31
9.5. Izvērtēšanas veidi	31
10. PASĀKUMU PLĀNS 2026./2027. MĀCĪBU GADAM	33
10.1. Klases stundu karjeras tēmu saraksts	37
11. SADARBĪBA AR VECĀKIEM, ABSOLVENTIEM UN DARBA DEVĒJIEM	40
11.1. Sadarbība ar vecākiem	40
11.2. Sadarbība ar absolventiem	40
11.3. Sadarbība ar darba devējiem un institūcijām	40
12. PROGRAMMAS IZVĒRTĒŠANA UN KVALITĀTES RĀDĪTĀJI	42
12.1. Kvalitātes rādītāji	42
12.2. Izvērtēšanas instrumenti	42
12.3. Izvērtējuma izmantošana	43
13. IETEICAMĀ LITERATŪRA UN METODISKIE MATERIĀLI	44
13.1. Latvijas autoru darbi un metodiskie līdzekļi	44
13.2. Vadlīnijas un ietvardokumenti	44
13.3. Starptautiskā literatūra par mūsdienu karjeras teorijām	44
14. TĪMEKĻA RESURSI	45
14.1. Izglītības un profesiju izpēte	45
14.2. Darba tirgus dati un nodarbinātība	45

14.3. Dokumenti un starptautiskā mobilitāte..... 45

Satura rādītāja atjaunošana: iezīmē tabulu un nospied F9 (Windows) vai Command+Option+Shift+U (Mac).

1. SKOLAS MISIJA, VĪZIJA UN KARJERAS ATBALSTA PRIORITĀTES

1.1. Misija, vīzija, vērtības

Misija. Īstenot mūsdienīgu, radošu un drošu izglītības vidi, nodrošināt daudzpusīgi attīstītas personības izaugsmi.

Vīzija. Mērķtiecīga, atbildīga un aktīva personība, kas vērsta uz tālākās izglītības ieguvu un prot darboties dažādās dzīves situācijās mūsdienu sabiedrībā.

Vērtības. Personība, sadarbība, piederība.

1.2. Karjeras izglītības atbalsta prioritātes 2026./2027. mācību gadam

Programmas prioritātes ir noteiktas, ņemot vērā skolas attīstības virzienus, iepriekšējā mācību gada karjeras atbalsta izvērtējumu un pārmaiņas darba tirgū, ko rada tehnoloģiju, tostarp mākslīgā intelekta, straujā ienākšana profesijās.

1. Atbalstīt skolēna pašizpēti savas karjeras plānošanai un vadīšanai visos izglītības posmos, no 1. līdz 9. klasei.
2. Nodrošināt 7.–9. klases skolēniem pieeju individuālajai karjeras konsultācijai pie pedagoga karjeras konsultanta.
3. Veicināt līdzsvarotu un uz pārbaudītu informāciju balstītu lēmumu pieņemšanu par turpmāko izglītību pēc 9. klases.
4. Pārorientēt karjeras izpēti no atsevišķu profesiju nosaukumiem uz prasmju kopumiem, kas saglabā vērtību mainīgā darba tirgū.
5. Attīstīt skolēnu prasmi atbildīgi, kritiski un ētiski izmantot digitālos rīkus un mākslīgo intelektu karjeras informācijas iegūšanā un pašizpētē.
6. Stiprināt sadarbību ar vecākiem, skolas absolventiem, Mārupes novada uzņēmējiem un izglītības iestādēm.
7. Uzkrāt datus par karjeras atbalsta rezultātiem un izmantot tos programmas pilnveidei.

2. PROGRAMMAS NORMATĪVAIS PAMATS

Programma izstrādāta, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem, politikas plānošanas dokumentiem un metodiskajām vadlīnijām, kas nosaka karjeras attīstības atbalsta īstenošanu izglītības iestādē.

2.1. Likumi

- Izglītības likums — jo īpaši 1. panta skaidrojumi par karjeras izglītību un karjeras attīstības atbalstu, 17. pants par pašvaldību kompetenci un 55. pants par izglītojamā tiesībām saņemt karjeras attīstības atbalstu.
- Grozījumi Izglītības likumā (pieņemti 2026. gada 12. martā, spēkā no 2026. gada 1. jūnija) — mobilo tālrunu lietošanas aizliegums paplašināts no 1.–6. klases uz visu pamatskolu, 1.–9. klasi; izņēmums ir gadījumi, kad pedagogs ierīces atļāvis izmantot mācību procesā. Nosacījumus un glabāšanas kārtību nosaka izglītības iestāde savos iekšējās kārtības noteikumos.
- Vispārējās izglītības likums — izglītības iestādes uzdevumi un atbalsta pasākumi izglītojamajiem.
- Bērnu tiesību aizsardzības likums — bērna interešu prioritāte, konfidencialitāte darbā ar nepilngadīgo.
- Fizisko personu datu apstrādes likums un Vispārīgā datu aizsardzības regula (VDAR) — konsultāciju uzskaites, testu rezultātu un skolēnu darbu mapju datu apstrāde.

2.2. Ministru kabineta noteikumi

- MK 2018. gada 27. novembra noteikumi Nr. 747 “Noteikumi par valsts pamatzglītības standartu un pamatzglītības programmu paraugiem” — caurviju prasmes, mācību jomu sasniedzamie rezultāti, skolēnu snieguma vērtēšana. Programmā ņemta vērā redakcija ar grozījumiem, kas stājas spēkā 2026. gada 1. septembrī.
- MK 2016. gada 15. jūlija noteikumi Nr. 480 “Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība” — karjeras izvēle kā viens no audzināšanas darba virzieniem, klases audzinātāja loma.
- MK 2018. gada 11. septembra noteikumi Nr. 569 “Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību” — prasības pedagoga karjeras konsultanta kvalifikācijai.
- Ministru kabineta noteikumi par izglītības iestāžu akreditāciju un vadītāju profesionālās darbības novērtēšanu — karjeras atbalsta nodrošinājums kā vērtējams kvalitātes aspekts.

2.3. Politikas plānošanas dokumenti

- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam “Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai”.
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam — rīcības virziens “Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei”.
- Eiropas Padomes rekomendācijas par mūžilgu karjeras atbalstu un mikrokvalifikāciju atzīšanu.
- Mārupes novada pašvaldības izglītības iestāžu karjeras izglītības plāns — programma saskaņojama ar pašvaldības plānošanas dokumentu spēkā esošo redakciju.
- Mārupes novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2022.–2034. gadam — stratēģiskais mērķis SM1 “Sabiedrība” un ilgtermiņa prioritāte par darba tirgū pieprasītas izglītības pieejamību.

- Mārupes novada Attīstības programmas 2022.–2028. gadam rīcības virziens “Izglītība”.
- Mārupes novada pašvaldības Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025.–2029. gadam — jo īpaši virziens “Sadarbība ar sabiedrību un uzņēmējiem” un atbilstība darba tirgus vajadzībām.

2.4. Metodiskās vadlīnijas un institucionālais konteksts

Kopš 2025. gada Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) ir pārņēmusi Valsts izglītības satura centra (VISC) funkcijas un uzdevumus. Tādēļ metodiskais atbalsts karjeras izglītībā, mācību satura jautājumi un profesiju standarti turpmāk meklējami VIAA tīmekļa vietnē.

- VIAA “Vadlīnijas karjeras attīstības atbalsta īstenošanai vispārējās, speciālās un profesionālās izglītības iestādēs”.
- Vadlīnijas mākslīgā intelekta izmantošanai pamatzglītībā un vidējā izglītībā (Izglītības un zinātnes ministrija, 2025).
- VIAA “Metodiskie ieteikumi mākslīgā intelekta izmantošanai izglītībā” (2025).
- UNESCO Ietvardokuments par mākslīgā intelekta kompetencēm pedagogiem izglītībā un UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tiešsaistes kurss “Mākslīgais intelekts izglītībā”.
- Valsts izglītības attīstības aģentūras karjeras atbalsta metodiskie materiāli un Euroguidance tīkla resursi.

2.5. Skolas iekšējie dokumenti

Programma īstenojama saskaņā ar šādiem Jaunmārupes pamatskolas dokumentiem, kas publicēti skolas tīmekļa vietnē jmsk.lv sadaļā “Par skolu — Dokumenti”:

- Jaunmārupes pamatskolas nolikums (konsolidētā redakcija, 09.11.2021.).
- Jaunmārupes pamatskolas iekšējās kārtības noteikumi (2025).
- Mobilo telefonu un viedierīču lietošanas kārtība 1.–9. klases skolēniem — atbilstoši 2026. gada 1. jūnijā spēkā stājušajiem grozījumiem Izglītības likumā. Karjeras izglītības digitālie uzdevumi veicami tikai ar skolas ierīcēm (skat. 6.5. apakšnodaļu).
- Izglītojamo mācību sasniegumu vērtēšanas kārtība (03.09.2024.).
- Kārtība par rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība (2025) — piemērojama individuālajās karjeras konsultācijās (skat. 5.4. apakšnodaļu).
- Izglītojamo sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtība.
- Kārtība, kādā reģistrē un kontrolē izglītojamo neierašanos izglītības iestādē (2025).
- Kārtība, kādā izglītības iestādē uzturas izglītojamo vecāki un citas nepiederošas personas (2022) — piemērojama, plānojot vecāku vadītas nodarbības un tikšanās ar darba devējiem.
- Skolas padomes, pedagogiskās padomes un skolēnu padomes reglamenti.
- Jaunmārupes pamatskolas pašnovērtējuma ziņojums — programmas izvērtējuma rezultāti iekļaujami tā karjeras atbalsta sadaļā (skat. 12.3. apakšnodaļu).
- Jaunmārupes pamatskolas attīstības plāns 2026.–2029. gadam.
- Jaunmārupes pamatskolas audzināšanas darba programma 2025.–2028. mācību gadam un klases audzinātāju izstrādātās audzināšanas darbības programmas.

2.6. Programmas sasaiste ar skolas attīstības plānu 2026.–2029. gadam

Karjeras izglītības programma īsteno vairākus Jaunmārupes pamatskolas attīstības plānā 2026.–2029. gadam noteiktos rādītājus. Zemāk parādīta šī sasaiste, lai programmas izvērtējuma datus varētu tieši izmantot attīstības plāna izpildes uzraudzībā.

Attīstības plāna joma un rādītājs	Programmas ieguldījums
Audzinašanas darba prioritāte: sekmēt izglītojamo izpratni par izglītības lomu cilvēka dzīvē un veicināt mērķtiecīgu karjeras izvēli.	Visa programma; jo īpaši 8. nodaļa (integrācija mācību priekšmetos), 9. nodaļa (īstenošanas plāns) un 5.4. apakšnodaļa (individuālās konsultācijas 7.–9. klasei).
Kvalitatīvas mācības: vērtībizglītība, mācību ekskursijas, karjeras izglītība un interešu izglītība sasaistē ar mācību mērķiem (90 % stundās).	15. tabula par karjeras satura integrāciju mācību jomās; 10. nodaļas pasākumu plāns ar mācību ekskursijām un darbnīcām.
Plašāka izglītības pieredze: izglītojamie prezentē idejas, diskutē, plāno laiku un uzņemas atbildību par savu darbu.	Darbu mapes prezentācijas, diskusijas par karjeras iecerēm, mērķu izvirzīšana un izvērtēšana (6.2., 9.4. apakšnodaļa).
Sadarbība ar vecākiem: izglītojoši pasākumi iestādē par karjeras iespējām vismaz reizi gadā.	11.1. apakšnodaļa un 10. nodaļas plāns — karjeras atbalsta sadaļa vecāku sapulcēs, vecāku profesiju stunda, iespēja pieteikties konsultācijai kopā ar vecākiem.
Atbilstība mērķiem: izglītojamie spēj kritiski izvērtēt ar MI ģenerētu informāciju un izprot datu aizsardzības jautājumus.	7. nodaļa: skolēni mācās par MI ietekmi uz profesijām un vingrinās izvērtēt pedagoga sagatavotus MI ģenerētus piemērus, paši ar MI rīkiem nestrādājot.
Iekļaujoša vide: reizi gadā ar EDURIO rīku tiek veikta pedagogu, izglītojamo un vecāku aptauja.	12. nodaļas izvērtēšanas dati papildina skolas ikgadējās aptaujas rezultātus ar karjeras atbalsta jomu.
Plašāka izglītības pieredze: ESF+ projekts “STEM un pilsoniskās līdzdalības norises plašākai izglītības pieredzei un karjeras izvēlei”.	6.6. apakšnodaļa (STEM un zaļās prasmes) un 10. nodaļas pasākumi; projekta norises izmantojamas kā karjeras izpētes aktivitātes.

1. tabula. Sasaiste ar Jaunmārupes pamatskolas attīstības plānu 2026.–2029. gadam

2.7. Programmas sasaiste ar audzināšanas darba programmu

Karjeras izglītība ir viena no Jaunmārupes pamatskolas audzināšanas darba programmā 2025.–2028. mācību gadam noteiktajām klašu audzināšanas stundu tematiskajām grupām. Šī programma audzināšanas darba programmu nedublē un neaizstāj, bet detalizē tās karjeras daļu un papildina to ar karjeras satura integrāciju mācību priekšmetos, individuālajām konsultācijām un izvērtēšanas sistēmu.

Audzinašanas darba programmas nostādne	Kā to detalizē karjeras izglītības programma
Audzinašanas uzdevums: apzināties mācību, darba un saturīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi karjeras izvēles procesā.	Pamatjoma “Pašizpēte” (8.1. apakšnodaļa) un klases stundu tēmas par interesēm, brīvo laiku un mācīšanās prasmēm (10.1. apakšnodaļa).
Audzinašanas uzdevums: veidot prasmi samērot personiskos sasniegumus, kas nepieciešami tālākai izglītības turpināšanai un karjeras veidošanai.	Pamatjoma “Karjeras plānošana un vadība”, darbu mape, individuālās konsultācijas 7.–9. klasei (5.4. apakšnodaļa).

Audzināšanas darba programmas nostādne	Kā to detalizē karjeras izglītības programma
Klašu audzināšanas stundu tematiskā grupa "Karjeras izvēle".	Klases stundu karjeras tēmu saraksts pa klašu grupām (10.1. apakšnodaļa), veidots, balstoties audzināšanas darba programmas tematos.
Skolas pasākums "Karjeras mēnesis".	Oktobra norišu kopums: Karjeras nedēļa, "Energija karjerā", vecāku profesiju stundas (10. nodaļas plāns).
Ārpusskolas izglītība: nodarbības pie karjeras pedagoga.	Individuālās un grupu konsultācijas (5.3. un 5.4. apakšnodaļa).
Plānojamais audzināšanas darba rezultāts: ārpusstundu aktivitātes vērstas uz izglītojamo radošo un sociālo prasmju attīstību, vērtību orientāciju un karjeras izaugsmi.	10. nodaļas pasākumu plāns un 11. nodaļa par sadarbību ar vecākiem, absolventiem un darba devējiem.
Plānojamais audzināšanas darba rezultāts: īstenota karjeras izglītības programma mācību un audzināšanas darbā, tostarp e-formā.	15. tabula par integrāciju mācību jomās un 8.4. apakšnodaļa par īstenošanas uzskaiti; 12. nodaļas izvērtēšana.
Klases audzināšanas darbības pārraudzība: aktivitāšu uzskaitē.	Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabula (8.4. apakšnodaļa) papildina esošo aktivitāšu uzskaiti; klases stundas fiksējamas e-klasē kā līdz šim.

2. tabula. Sasaiste ar audzināšanas darba programmu 2025.–2028. mācību gadam

3. KARJERAS VEIDOŠANAS ASPEKTI UN KARJERAS VADĪBAS PRASMES

3.1. Pamatjēdzieni

Karjera ir izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā. Mūsdienu izpratnē karjera nav tikai virzība pa amatu kāpnēm, bet gan personības mērķtiecīgs, jēgpilns dzīves gājums, kurā summējas visas indivīda dzīves lomas, brīvā laika aktivitātes, mācības un darbs.

Karjeras attīstība ir indivīda personīgās dzīves, mācību un darba vadības process mūža garumā, kurā cilvēks izmanto informāciju par sevi un apkārtējo pasauli, analizē to un pielieto, izvēloties savu nodarbošanās jomu.

Karjeras izglītība ir izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

Karjeras attīstības atbalsts ir pasākumu kopums, kas ietver karjeras informācijas, karjeras izglītības un individuālo karjeras konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai.

Karjeras vadības prasmes ir savas dzīves plānu patstāvīgas veidošanas, loģisku lēmumu pieņemšanas un realizēšanas, kā arī savas karjeras vadīšanas un karjeras mērķu īstenošanas prasmes.

3.2. Karjeras attīstības atbalsta sistēmas komponenti

Karjeras attīstības atbalsta sistēmu izglītības iestādē veido trīs savstarpēji saistīti komponenti, un neviens no tiem nevar aizstāt pārējos:

Komponents	Saturs	Īstenošana Jaunmārupes pamatskolā
Karjeras informācija	Informācijas resursu nodrošināšana par izglītības ieguves iespējām, profesiju saturu, pieprasījumu darba tirgū.	Skolas mājaslapas karjeras sadaļa, informācijas stends, e-klases ziņojumi, sociālie tīkli, klases stundu materiāli.
Karjeras izglītība	Karjeras vadības prasmju mērķtiecīga apguve, integrēta mācību priekšmetos, klases stundās un ārpusstundu pasākumos.	Mācību priekšmetu stundas, klases stundas, karjeras nedēļa, mācību ekskursijas, projektu darbi.
Karjeras konsultēšana	Individuālas un grupu konsultācijas, kas centrētas uz konkrētā skolēna vajadzībām un karjeras mērķiem.	Individuālas konsultācijas 7.–9. klašu skolēniem, grupu konsultācijas, konsultācijas vecākiem.

3. tabula. Karjeras attīstības atbalsta sistēmas komponenti

3.3. GRIBU – VARU – VAJAG

Plānojot personīgo dzīvi un veidojot profesionālo karjeru, skolēnam ir svarīgi saprast, ko viņš pats GRIB, ko VAR un ko VAJAG sabiedrībai. Modelim pievienojas ceturtais jautājums — KO ES KRĀJU (kādas prasmes es iegūstu), kas skolēnam ļauj domāt par karjeru arī tad, ja konkrētā profesija nākotnē mainīsies vai izzudīs.

Jautājums	Saturs	Darba metodes
GRIBU	Intereses, vēlmes, centieni, vērtības, būtiskais dzīvē un darbā.	Interesu testi, karjeras stāsta rakstīšana, vērtību kārtis, sarunas ģimenē.
VARU	Prasmes, zināšanas, spējas, rakstura īpašības, stiprās puses, veselības stāvoklis.	Pašvērtējums, darbu mape, atgriezeniskā saite no skolotājiem un vienaudžiem, praktiskie izmēģinājumi.
VAJAG	Profesijas un kompetences, kas darba tirgū ir pieprasītas tagad un tuvākajā nākotnē.	NVA darba tirgus prognožu rīks, absolventu monitoringa dati, tikšanās ar darba devējiem.
KO ES KRĀJU	Pārnesamās prasmes, kuras var izmantot vairākās nozarēs neatkarīgi no profesijas nosaukuma maiņas.	Prasmju karte, digitālā darbu mape, Europass profils, mikrovalifikāciju izpratne.

4. tabula. Karjeras izvēles pamatjautājumi

3.4. Karjeras vadības prasmju kopums

Karjeras vadības prasmes nosacīti iedalāmas trīs grupās, kas veido programmas satura karkasu visos izglītības posmos.

Pašizziņas un pašvadības prasmes	Karjeras iespēju izpētes prasmes	Karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes
— Prasme uzturēt pozitīvu paštēlu — Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu — Prasme sniegt informāciju par sevi un karjeras pieredzi	— Prasme atrast informāciju par karjeras iespējām — Prasme izvērtēt karjeras iespējas — Prasme kritiski izvērtēt digitālos un MI ģenerētos informācijas avotus	— Prasme veidot karjeras vīziju — Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi — Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu — Prasme sadarboties karjeras mērķa sasniegšanai

5. tabula. Karjeras vadības prasmes

3.5. Karjeras vadības prasmju saistība ar caurviju prasmēm

Karjeras vadības prasmes nav atsevišķa mācību joma — to pamatā ir valsts pamatzglītības standartā noteiktās caurviju prasmes, kas jāattīsta visos mācību priekšmetos.

- Kritiskā domāšana un problēmrisināšana — informācijas par karjeras iespējām izvērtēšana, avotu ticamības pārbaude.
- Jaunrade un uzņēmējspēja — atvērtība jaunai pieredzei, iniciatīva, ideju pārvēršana risinājumā.
- Pašvadīta mācīšanās — mērķu izvirzīšana, plānošana, progresu uzraudzība, kļūdu izmantošana mācīšanās procesā.
- Sadarbība — komandas darbs, atgriezeniskās saites sniegšana un saņemšana.
- Pilsoniskā līdzdalība — sava darba nozīmes izpratne kopienā un sabiedrībā.
- Digitālā prātība — informācijas iegūšana, satura radīšana (CV, motivācijas vēstule, digitālā darbu mape), tehnoloģiju un mediju lomas kritiska izvērtēšana.

4. KARJERAS VADĪBAS PRASMJU ATTĪSTĪBA VECUMPOSMOS

Karjeras izglītības saturam jābūt saskaņotam ar skolēnu attīstību. Katram attīstības posmam raksturīgi noteikti attīstības uzdevumi, un iepriekšējā posmā apgūtās prasmes veido pamatu nākamo prasmju apguvei.

4.1. Klasiskie karjeras attīstības modeļi

D. Supera modelis. Attīstības posmu līdz 14 gadu vecumam raksturo zinātkāres attīstība un pētnieciskā darbība, kas izpaužas paštēla, attieksmju, vajadzību un vispārīgu zināšanu par darba pasauli pilnveidošanā. Izpētes posmu (15–24 gadi) raksturo profesijas izvēle, lēmumu pieņemšana un adaptācija profesijā.

E. Ginzberga modelis. Fantazēšanas posmā (6–11 gadi) skolēni pieņem un īsteno karjeras lēmumus rotaļdarbībā. Eksperimentēšanas posmā (12–17 gadi) skolēni secīgi izzina savas intereses (11–12 gadi), spējas (13–14 gadi), vērtības un mērķus (15–16 gadi), pakāpeniski uzņemoties atbildību par savu darba dzīvi.

4.2. Mūsdienu karjeras teoriju pieejas

Posmu modeļi pieņem, ka karjeras ceļš ir lineārs un paredzams. Tā kā profesiju saturs mainās aizvien straujāk, programmā līdzās tiem izmantotas trīs mūsdienu pieejas, kas skolēnam palīdz rīkoties nenoteiktībā.

Pieeja	Būtība	Ko tas nozīmē praksē skolā
Karjeras adaptivitāte (M. Savickas)	Karjeras gatavību veido četri resursi: rūpes par savu nākotni, kontrole, zinātkāre un pašpārlicība.	Uzdevumi, kas trenē katru no četriem resursiem atsevišķi; skolēns saprot, ka gatavība ir attīstāma, nevis iedzimta.
Karjeras stāsts un dzīves veidošana (life design)	Skolēns veido savu karjeras identitāti kā stāstu par sevi, nevis izvēlas gatavu profesiju no saraksta.	7.–9. klasē skolēns raksta un pārraksta savu karjeras stāstu; individuālajā konsultācijā tas kļūst par sarunas pamatu.
Plānotas nejaušības (J. Krumbolcs)	Neplānoti notikumi un iepazīšanās bieži izšķir karjeras gaitu; tos var pavairot ar zinātkāri, neatlaidību, elastību un gatavību riskēt.	Skolēnu mudina izmēģināt jaunas aktivitātes; "neizdevies izmēģinājums" tiek vērtēts kā iegūta informācija, nevis kļūda.

6. tabula. Mūsdienu karjeras teoriju pieejas programmā

4.3. Vecumposmu raksturojums

Sākumskola, 1.–3. klase

Skolēniem ir nepietiekamas zināšanas par darba dzīvi, profesijām un savām interesēm. Karjeras vīzijas vēl ir ļoti aptuvenas, jo skolēni nespēj nošķirt iedomu pasauli no realitātes. Šajā posmā skolēniem piemīt neierobežota enerģija un dabiska zinātkāre; mācību saturu viņi labāk apgūst rotaļājoties, aptaustot, apskatot, sajūtot un sadzirdot. Skolēni mācās atšķirt darbu no citiem darbību veidiem un sāk apzināties dažādu darbu atšķirības.

Pamatskola, 4.–6. klase

Skolēni ir daudz patstāvīgāki un vairāk vērsti uz attiecībām ar vienaudžiem. Paplašinās interešu loks un vēlme praktiski izmēģināt savas spējas, palielinās gatavība uzņemties atbildību, taču skolēni joprojām ir viegli ietekmējami. Skolēni spēj raksturot savus pienākumus mājās un skolā un sasaistīt tos ar dzīves vidē sastopamajām profesijām.

Pamatskola, 7.–9. klase

Lielākā daļa skolēnu piedzīvo straujas ķermeņa izmaiņas, kas ietekmē fizioloģisko un emocionālo līdzsvaru. Palielinās nepieciešamība saņemt atbalstu un pozitīvu atgriezenisko saiti, apliecināt sevi un veidot savu unikālo identitāti. Posmam raksturīga augsta zinātkāre un zema gatavība plānot un sistēmiski īstenot iecerēto. Skolēni spēj aizvien labāk formulēt karjeras vīzijas un mērķtiecīgāk izzina ar tiem saistītās nozares un profesijas. Šis ir posms, kurā individuālā karjeras konsultācija dod vislielāko pienesumu, jo lēmums par izglītības turpināšanu pēc 9. klases ir tuvs un reāls.

Posms	Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
1.–3. klase	– Nepieciešama uzmanība, novērtējums un uzslava – Piemīt neierobežota enerģija – Nespēj nošķirt iedomu pasauli no realitātes – Nepieciešama pašapziņas veidošana	– Atšķirt darbu no spēles – Identificēt dažādus darba veidus – Piedalīties darba aktivitātēs – Zināt, kā pieņemt vienkāršus lēmumus – Apgūt pozitīvu attieksmi pret darbu
4.–6. klase	– Daudz patstāvīgāki – Piederība grupai un draugiem ir svarīga – Var uzņemties vairāk atbildības – Plašs interešu vēriens – Domā patstāvīgi, tomēr ir viegli ietekmējami	– Identificēt savas intereses, spējas, stiprās un pilnveidojamās puses – Saistīt savus pienākumus ar kopienā sastopamajiem darbiem – Aprakstīt, kā uzskati un vērtības ietekmē lēmumus – Demonstrēt sadarbības prasmes – Identificēt personīgo finanšu vadības stratēģijas
7.–9. klase	– Dramatiskas fiziskas izmaiņas – Jūtīgums, nepieciešamība pēc atzinības – Veido unikālu identitāti neatkarīgi no vecākiem – Zinātkāri, tomēr vēl nav gatavi sistēmiski plānot – Pauž jūtas atklātāk	– Aprakstīt dažādu darbu veikšanai nepieciešamās prasmes – Veidot digitālu darbu mapi – Izvirzīt īstermiņa un ilgtermiņa mērķus – Saņemt individuālu karjeras konsultāciju – Sagatavot CV, motivācijas vēstuli, pieteikumu – Izdarīt izsvērtu izvēli par izglītību pēc 9. klases

7. tabula. Attīstības iezīmes un karjeras vajadzības pa posmiem

5. KARJERAS ATTĪSTĪBAS ATBALSTS SKOLĀ UN IESAISTĪTO LOMAS

Karjeras izglītība ir visas izglītības iestādes atbildība. Pedagoģs karjeras konsultants koordinē atbalsta sniegšanu, taču karjeras vadības prasmju veidošanās notiek katrā mācību stundā un ikvienā skolas pasākumā.

5.1. Iesaistīto pušu loma

Iesaistītā puse	Loma karjeras attīstības atbalstā
Direktore	Koordinē un pārrauga karjeras izglītības integrāciju mācību saturā, nodrošina resursus un laiku pasākumiem, iekļauj karjeras jautājumus metodiskā darba plānā.
Direktores vietniece audzināšanas jomā	Koordinē klases audzinātāju darbu, karjeras atbalsta pasākumu norisi skolā, informācijas apriti par aktualitātēm, veicina pedagogu tālākizglītību.
Pedagoģs karjeras konsultants	Koordinē visu iesaistīto sadarbību; sniedz individuālās un grupu konsultācijas 7.–9. klašu skolēniem; sadarbojas ar novada un valsts līmeņa institūcijām, uzņēmumiem un izglītības iestādēm, uztur partneru kontaktu sarakstu un sagatavo veidnes viesu nodarbībai; informē skolēnus, vecākus un pedagogus e-klasē un skolas mājaslapā; veido metodiskos un interaktīvos materiālus nodarbībām pēc pedagogu pieprasījuma; veic datu apkopošanu un programmas izvērtēšanu. Vecāku sapulcēs piedalās pēc pieprasījuma.
Klases audzinātājs	Iekļauj karjeras tēmas klases stundu plānā; vada vecāku sapulci un informē vecākus par karjeras atbalsta aktualitātēm; veic skolēnu izpēti un analizē attīstības dinamiku; rosina iesaistīties pašpārvaldē un ārpusstundu darbā; atrod, uzrunā un uzaicina viesi klases tikšanās reizei — pieaicinātu profesionāli, vecāku vai absolventu — un organizē nodarbības norisi; identificē skolēnus, kuriem nepieciešama individuāla konsultācija.
Mācību priekšmetu skolotāji	Sasaista mācību saturu ar nozarēm un profesijām, kurās šīs zināšanas noder; rāda prasmju pārnesamību; iesaka skolēniem viņu stiprajām pusēm atbilstošus izmēģinājumus.
Bibliotekārs	Informē par jaunāko literatūru un informācijas avotiem; palīdz meklēt un izvērtēt informāciju; veido tematiskās izstādes.
Atbalsta personāls (psihologs, sociālais pedagoģs, speciālais pedagoģs, logopēds)	Konsultē skolēnus un vecākus jautājumos, kas var ietekmēt karjeras izvēli; sniedz atbalstu skolēniem ar speciālām vajadzībām.
Interesu izglītības pedagoģi	Informē un konsultē par karjeras izvēles iespējām savas programmas satura ietvaros; nodrošina praktiskus spēju izmēģinājumus.
Vecāki	Atbalsta bērnu izvēles un lēmumu pieņemšanas procesā; dalās ar savu profesionālo pieredzi; piedalās mācību stundās un pasākumos.
Sadarbības partneri	Skolas absolventi, Mārupes novada uzņēmēji, darba devēji, profesionālās un vidējās izglītības iestādes, augstskolas, nevalstiskās organizācijas.

8. tabula. Karjeras attīstības atbalstā iesaistīto pušu lomas

5.2. Karjeras atbalsta pamatjomas

- Pašizziņa — izpratnes veidošana par sevi, kritiskās domāšanas attīstīšana, izvērtējot savas personības iezīmes, vērtības, dotumus un spējas.
- Karjeras iespēju izpēte — profesiju pasaules un tās attīstības pētīšana, izglītības un darba iespēju izpēte Latvijā un pasaulē, daudzveidīgu informācijas avotu izmantošana un izvērtēšana.

- Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana — karjeras plāna veidošana, lēmumu pieņemšana, karjeras pašvadīšana.

5.3. Grupu konsultēšana

Grupu konsultēšana notiek klasē vai interešu grupā, kurā apvienoti skolēni ar līdzīgu pieredzi un vajadzībām. Ieteicamais ilgums ir līdz 40 minūtēm, no kurām vismaz 5 minūtes atvēlētas atbildēm uz jautājumiem. Grupu konsultācija var būt informējoša, diagnosticējoša vai vērsta uz problēmsituāciju risināšanu.

Pieaicināts profesionālis ir grupu konsultācija. Par grupu jeb klases konsultāciju uzskatāma arī nodarbība, kuru vada pieaicināts profesionālis — skolēna vecāks, kurš stāsta par savu profesiju, uzņēmējs, darba devējs, nozares pārstāvis, skolas absolvents vai izglītības iestādes pārstāvis. Šādas nodarbības ir programmas pamatformāts karjeras iespēju izpētē, jo skolēns iegūst informāciju no cilvēka, kurš profesijā strādā ikdienā, nevis no apraksta.

Programmas mērķis 2026./2027. mācību gadā ir panākt, lai katra klase mācību gadā tiktos vismaz ar diviem pieaicinātiem profesionāļiem. Viesi atrod un uzrunā klases audzinātājs vai mācību priekšmeta skolotājs, izmantojot klases vecāku, skolas absolventu un savu kontaktu loku. Pedagoģs karjeras konsultants uztur skolas partneru kontaktu sarakstu un sagatavo veidnes, ko izmantot uzaicinājumam un nodarbībai.

Pieaicināto profesionāļu loks

- Skolēnu vecāki un citi ģimenes locekļi — īpaši 1.–6. klasē, kur tuvinieka profesija ir skolēnam saprotamākais darba pasaules piemērs.
- Mārupes novada uzņēmēji un darba devēji — 5.–9. klasē, ar uzsvaru uz reāliem darba uzdevumiem un prasmēm, kas uzņēmumā nepieciešamas.
- Skolas absolventi — stāsta arī par to, kas neizdevās un ko darītu citādi.
- Profesionālās un vidējās izglītības iestāžu pārstāvji — 8.–9. klasē, informācija par uzņemšanu un mācību saturu.
- Nozaru asociāciju, iestāžu un nevalstisko organizāciju pārstāvji.

Nodarbības ar pieaicinātu profesionāli norise

1. Sagatavošanās klasē. Pirms tikšanās klases audzinātājs vai pedagoģs karjeras konsultants ar skolēniem sagatavo jautājumus — vismaz piecus atvērtos jautājumus, uz kuriem nevar atbildēt ar “jā” vai “nē”.
2. Uzaicinājums un viesu informēšana. Pedagoģs uzaicina viesi (var izmantot uzaicinājuma paraugu un iepriekš nosūtīt viņam skolēnu jautājumus, klases vecumposma raksturojumu un ieteikumu par nodarbības uzbūvi: mazāk prezentācijas, vairāk sarunas un praktiska parādīšana).
3. Nodarbība. Ilgums 40 minūtes: aptuveni 20 minūtes stāstījums un demonstrējums, 15 minūtes skolēnu jautājumi, 5 minūtes noslēgums.
4. Nostiprināšana. Pēc tikšanās skolēni klases stundā apkopo, ko uzzināja — vismaz trīs prasmes, kas šajā profesijā nepieciešamas, un vienu jautājumu, kas palicis neatbildēts.
5. Pateicība un uzskaitē. Skolas vārdā tiek pateikts paldies viesim; nodarbība tiek fiksēta karjeras pasākumu uzskaitē un, ja viesis piekrīt, atspoguļota skolas mājaslapā.

Piezīme. Vecāku un uzņēmumu pārstāvju uzturēšanās skolā notiek atbilstoši kārtībai, kādā izglītības iestādē uzturas izglītojamo vecāki un citas nepiederošas personas.

5.4. Individuālās karjeras konsultācijas 7.–9. klašu skolēniem

Individuālā karjeras konsultācija ir pedagoga karjeras konsultanta un skolēna mērķtiecīga saruna, kuras uzdevums ir palīdzēt skolēnam orientēties karjeras iespējās, saskaņot savas intereses, spējas un vērtības un pieņemt patstāvīgu, izsvērtu lēmumu. Konsultants nedod gatavu atbildi, ko skolēnam darīt, bet palīdz skolēnam pašam nonākt pie risinājuma.

Pieejamība un apjoms

Klase	Minimālais nodrošinājums	Fokuss
7. klase	Vismaz viena konsultācija katram skolēnam, kurš to piesaka vai kuru iesaka klases audzinātājs.	Pašizziņa: intereses, stiprās puses, mācību sasniegumu saistība ar nākotnes iecerēm. Darbu mapes uzsākšana.
8. klase	Vismaz viena konsultācija katram skolēnam, kurš to piesaka vai kuru iesaka klases audzinātājs.	Karjeras iespēju izpēte: nozares, profesijas, prasmju kartēšana, izglītības ceļu iepazīšana.
9. klase	Konsultācija pieejama katram skolēnam; pēc nepieciešamības atkārtota konsultācija. Ģimenēm, kuras to vēlas, ir iespēja pieteikties konsultācijai kopā ar vecākiem — tā nav obligāta.	Lēmuma pieņemšana par izglītību pēc 9. klases, uzņemšanas nosacījumi, pieteikuma dokumenti, alternatīvie scenāriji.

9. tabula. Individuālo karjeras konsultāciju nodrošinājums 7.–9. klasē

Norises kārtība

1. Pieteikšanās. Skolēns piesakās pats — klātienē pie konsultanta, e-klasē vai pieteikšanās veidlapā skolas mājaslapā (aizpildāma no skolas datora vai mājās), vai skolēnu iesaka klases audzinātājs, mācību priekšmeta skolotājs vai vecāks. 9. klases skolēniem konsultācijas tiek plānotas visai klasei pēc grafika.
2. Konsultācija. Ilgums 20–40 minūtes. Norises vieta — atsevišķa telpa, kurā sarunu nedzird citi. Konsultācijas struktūra: situācijas noskaidrošana → skolēna jautājuma precizēšana → iespēju izpēte → nākamā soļa vienošanās.
3. Vienošanās par nākamo soli. Katra konsultācija noslēdzas ar vienu vai diviem konkrētiem, pārbaudāmiem soļiem, ko skolēns veic pats (piemēram, apmeklēt konkrētas skolas atvērto durvju dienu, aprunāties ar noteiktas profesijas pārstāvi, papildināt darbu mapi).
4. Uzskaitē. Konsultants reģistrē konsultācijas datumu, klasi, tematisko jomu un vienošanos par nākamo soli. Uzskaitē kalpo programmas izvērtēšanai un netiek izmantota skolēna vērtēšanai.
5. Atgriezeniskā saite. Pēc konsultācijas skolēns aizpilda īsu anketu (3 jautājumi). Rezultāti tiek apkopoti reizi semestrī.

Konfidencialitāte un ētika

- Konsultācijas saturs ir konfidenciāls. Informācija tiek nodota trešajām personām tikai ar skolēna piekrišanu.
- Izņēmums ir situācijas, kad ir apdraudēta skolēna drošība vai veselība — tad konsultants rīkojas atbilstoši Bērnu tiesību aizsardzības likumam un skolas iekšējiem noteikumiem.
- Uzskaitē netiek fiksēts sarunas saturs, bet gan tikai fakts par konsultāciju un tās tematiskā joma.
- Testu rezultāti pieder skolēnam. Tie netiek publiskoti klasē un netiek pievienoti skolēna lietai bez viņa piekrišanas.

- Konsultants nesniedz psiholoģisku diagnostiku. Ja saruna atklāj vajadzību pēc psihologa vai sociālā pedagoga atbalsta, skolēnam tiek piedāvāta pāradresācija.
- Mākslīgā intelekta rīki individuālajā konsultācijā netiek izmantoti skolēna personas datu apstrādei (skat. 7. nodaļu).

6. MŪSDIENĪGAS KARJERAS IZPĒTES METODES UN DIGITĀLIE RĪKI

Nodaļas mērķis ir dot pedagogiem konkrētus, praksē lietojamus paņēmienus, kas atbilst mūsdienu darba tirgus situācijai, kurā profesiju saturs mainās straujāk nekā izglītības programmas.

6.1. No profesijas nosaukuma uz prasmju kopumu

Tradicionālā karjeras izpēte sākas ar jautājumu “kas tu būsi”. Šis jautājums pieņem, ka profesijas nosaukums paliks nemainīgs 40 gadus. Tā vairs nav. Programmā tiek izmantota prasmēs balstīta pieeja: skolēns pēta, kādas prasmes viņš krāj un kurās nozarēs tās der.

- Prasmju karte. Skolēns katrā mācību priekšmetā fiksē 2–3 prasmes, ko tur apgūst, un meklē vismaz trīs profesijas, kurās šī prasme ir nepieciešama.
- Pārnesamās prasmes. Uzsvārs uz komunikāciju, sadarbību, problēmrisināšanu, digitālo pratību, pašvadību — tās nemainās, mainoties tehnoloģijām.
- “Trīs profesijas, viena prasme” uzdevums. Skolēns izvēlas vienu prasmi un pēta, kā tā izpaužas trīs pilnīgi dažādās nozarēs.
- Profesiju izzušanas un rašanās analīze 8.–9. klasē: kuras darbības automatizē tehnoloģijas, kuras paliek cilvēkam.

6.2. Darbu mape un Europass profils

Darbu mape (portfolio) ir programmas caurviju rīks no 4. līdz 9. klasei. Tā nav mape ar darbiem, bet gan skolēna pierādījumu krājums par to, ko viņš prot. Digitālā darbu mape veidojama un papildināma ar skolas datoriem — datorikas stundās, bibliotēkā vai konsultāciju laikā, kā arī mājās.

Posms	Darbu mapes saturs	Rīks
4.–6. klase	Skolotāja atbalstīta mape: labākie darbi, sasniegumi, interešu izglītības apliecinājumi, īss pašvērtējums par katru semestri.	Skolas e-vidē vai vienkārša prezentācija; mape veidojama arī papīra formātā.
7.–8. klase	Patstāvīgi papildināta digitālā mape (ieteicama): prasmju saraksts ar pierādījumiem, projektu darbi, brīvprātīgā darba pieredze, ēnošanas pieredze.	Digitāla prezentācija, dokuments vai vienkārša tīmekļa lapa.
9. klase	Karjeras portfolio: CV, motivācijas vēstule, prasmju apraksts, izglītības turpināšanas plāns ar alternatīvām.	Europass CV veidne (europass.europa.eu), digitāla mape.

10. tabula. Darbu mapes attīstība pa posmiem

6.3. Virtuālā un attālinātā darba vides iepazīšana

Ne visas nozares ir sasniedzamas ar mācību ekskursiju. Virtuālie formāti ļauj vienā mācību gadā iepazīt daudzārt vairāk darba vidi nekā tikai klātienē braucieni.

- 360° un video ekskursijas uzņēmumos, tostarp portālos “Profesiju pasaule” un “Prakse.lv” pieejamie profesiju video un darba vides attēlu galerijas.
- Tiešsaistes tikšanās ar skolas absolventiem un nozaru pārstāvjiem — 20–30 minūšu saruna, kurai skolēni iepriekš sagatavo jautājumus.
- “Viena diena profesijā” video dienasgrāmatas, ko veido paši skolēni par savu vecāku vai paziņu darbu.

- Virtuālās atvērto durvju dienas profesionālās un vidējās izglītības iestādēs.

6.4. Mikroprakses, ēnošana un praktiskie izmēģinājumi

- Ēnu diena (Junior Achievement Latvija) — 1.–9. klasei atbilstošā formātā; obligāta sagatavošanās un atgriezeniskās saites nodarbība pēc pasākuma.
- Mikroprakse — 2–4 stundu uzdevums reālā darba vidē vai reāla uzņēmuma dots uzdevums, ko skolēni risina klasē.
- Iekšējā ēnošana — skolēns ēno skolas darbinieku (bibliotekāru, saimniecības vadītāju, IT speciālistu, pavāru, medmāsu). Piemērots 4.–6. klasei un skolēniem.
- Skolēnu mācību uzņēmumi (SMU) un uzņēmējdarbības izmēģinājumi (piemēram, gadatirgus, skolas merča ideju konkurss).

6.5. Spēles, gamifikācija un interaktīvie rīki

Sākumskolā un 4.–6. klasē karjeras saturs tiek apgūts rotaļājoties un darbojoties. Programmā izmantojami gan publiski pieejamie rīki, gan skolā izstrādātie interaktīvie materiāli.

Ierīces. Atbilstoši grozījumiem Izglītības likumā un skolas mobilo telefonu un viedierīču lietošanas kārtībai 1.–9. klases skolēni skolā neizmanto personīgās mobilās ierīces. Visi tabulā minētie digitālie rīki lietojami ar skolas datoriem vai planšetēm — datorikas stundās, bibliotēkā, datorklasē vai karjeras nodarbībā. Plānojot nodarbību ar digitālu rīku, pedagogs iepriekš rezervē skolas tehniku. Uzdevumiem, kuriem tehnika nav pieejama, sagatavojams līdzvērtīgs drukāts variants.

Rīks / metode	Mērķauditorija	Izmantojums
Spēle “Kļūšu par profesionāli” (parprof.lv)	1.–6. klase	Profesiju iepazīšana rotaļas formā klases stundā vai datorikas stundā.
“Profesiju pasaule” profesiju apraksti, intervijas, attēlu galerijas	4.–9. klase	Profesijas izpētes uzdevums, salīdzināšana pēc darba satura un apstākļiem.
NIID.lv karjeras izvēles testi (4 testi)	9. klase	Pašizpēte pirms individuālās konsultācijas; rezultāts kā sarunas materiāls, nevis diagnoze.
NIID.lv infografikas par profesionālās izglītības iespējām	8.–9. klase	Izglītības ceļu izpēte pa nozarēm; sagatavošanās lēmumam pēc 9. klases.
NVA darba tirgus prognožu rīks	8.–9. klase	Datos balstīta “VAJAG” daļas izpēte: pieprasījums, atalgojums, vakances.
Absolventu monitoringa rīki (VIIS)	9. klase, vecāki	Reāli dati par nodarbinātību un ienākumiem pēc konkrētu programmu absolvēšanas.
Skolas interaktīvie mācību rīki un darba lapas	1.–9. klase	Skolā izstrādāti digitāli uzdevumi.
Karjeras kartes un vērtību kārtis (klātienas materiāls)	5.–9. klase	Grupu konsultācijas, klases stundas, diskusijas par vērtībām.

11. tabula. Ieteicamie digitālie rīki un metodes

6.6. Zaļās prasmes, STEM un jaunās profesijas

- Zaļās prasmes — ilgtspēja, resursu taupīšana, aprites ekonomika kā profesionāla kompetence, ne tikai kā vērtība.
- STEM karjeras ceļi — inženierzinātnes, dabaszinātnes, tehnoloģijas, matemātika; īpaša uzmanība meiteņu iesaistei.
- Radošās industrijas un dizains — nozare, kurā skolas vizuālās mākslas un dizaina mācību saturs tieši pārtop karjeras iespējās.
- Digitālās un MI saistītās profesijas — datu analīze, kibernetika, digitālais saturs, MI risinājumu lietošana nozarēs.

6.7. Mikrokvalifikācijas un izglītības ceļu elastība

8.–9. klases skolēniem jāsaprot, ka izglītība pēc 9. klases nav vienreizēja un galīga izvēle. Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra (LKI) sasaista visus izglītības līmeņus, un aizvien plašāk pieejamas mikrokvalifikācijas — īsas, apliecinātas mācīšanās vienības, ko var krāt un papildināt visa mūža garumā.

- Izglītības ceļu shēma: pamatzglītība → profesionālā vidējā izglītība / arodizglītība / vispārējā vidējā izglītība → koledža / augstskola / darba tirgus, ar iespēju atgriezties izglītībā jebkurā brīdī.
- Uzsvārs uz to, ka izvēle pēc 9. klases nav neatgriezeniska un ka pārejas starp ceļiem ir iespējamas.
- Mikrokvalifikāciju jēdziena ieviešana 9. klasē kā mūžizglītības instruments.

6.8. Skolēnu mācību uzņēmumi

Skolēnu mācību uzņēmums (SMU) ir mācību nolūkā izveidots uzņēmums, kurā skolēni paši izdomā produktu vai pakalpojumu, aprēķina izmaksas, izgatavo, reklamē un pārdod to reālam pircējam. SMU ir spēcīgākā uzņēmējspējas mācīšanās forma pamatskolā, jo skolēns karjeras prasmes apgūst darot, nevis lasot par tām.

SMU darbība sasaucas ar valsts pamatzglītības standartā noteikto caurviju prasmi "jaunrade un uzņēmējspēja" un ar karjeras izglītības pamatjomu "karjeras plānošana un vadība". Jaunmārupes pamatskolā SMU darbojas sadarbībā ar Junior Achievement Latvija.

Ko skolēns apgūst SMU

- Ideju ģenerēšana un produkta izstrāde: vajadzības apzināšana, prototipa izveide, atgriezeniskās saites izmantošana.
- Finanšu pratība: izmaksu aprēķins, cenas noteikšana, ieņēmumu un peļņas uzskaite.
- Komandas darbs un lomu sadale: vadītājs, ražošana, mārketing, finanses, pārdošana.
- Komunikācija un pārdošana: produkta prezentēšana, saruna ar pircēju, publiska uzstāšanās.
- Rezultāta izvērtēšana: kas pārdevās, kas ne, ko darīt citādi nākamreiz.

Organizēšana skolā

- SMU veido 5.–9. klases skolēni grupās pa 2–5 dalībniekiem; darbību pārrauga skolotājs konsultants — pedagogs karjeras konsultants vai sociālo zinību skolotājs.
- Katram SMU ir savs nosaukums, produkts vai pakalpojums un vienkārša finanšu uzskaite visu darbības laiku.
- SMU savu produktu tirgo skolas tirdziņos — Ziemassvētku tirdziņā decembrī un Pavasara tirdziņā aprīlī. Tirdziņus organizē pedagogs karjeras konsultants kopā ar SMU skolotāju konsultantu.

- Pēc katra tirdziņa SMU izvērtē rezultātu un fiksē secinājumus; pieredze iekļaujama skolēna darbu mapē.
- Aktivitāte fiksējama karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabulā (skat. 8.4. apakšnodaļu).

Skolas tirdziņi

Tirdziņi ir SMU darbības publiskā daļa un vienlaikus skolas mēroga karjeras pasākums, kurā skolēni redz savu darbu reālā tirgus situācijā. Tirdziņu mērķauditorija ir visi skolas skolēni un darbinieki.

- Ziemassvētku tirdziņš decembrī — piedalās SMU un skolas darbinieki. Skolēni tirgo savu produkciju līdzās darbinieku sagatavotajiem darinājumiem, tādējādi redzot pieaugušos kā līdzvērtīgus dalībniekus, nevis vērtētājus.
- Pavasara tirdziņš aprīlī — piedalās SMU un 8. klases. Astoto klašu iesaiste nodrošina, ka uzņēmējdarbības pieredzi gada laikā gūst arī tie skolēni, kuri nedarbojas pastāvīgā SMU.
- Pēc katra tirdziņa notiek īsa atgriezeniskās saites nodarbība klasē: apgrozījums, izdevumi, pircēju atsauksmes un secinājumi nākamajai reizei.

Dalība JA Latvia programmās un konkursos

Jaunmārupes pamatskolai ir noslēgts sadarbības līgums ar izglītības organizāciju Junior Achievement Latvia (JA Latvia), kas dod skolai dalībiskolas statusu un piekļuvi organizācijas programmām, mācību materiāliem un konkursiem. Dalība visās aktivitātēs ir brīvprātīga un vēlama, bet nav obligāta — to izvēlas skolēns kopā ar pedagogu, ņemot vērā intereses un iespējas.

- Skolēnu mācību uzņēmumu programma (5.–9. klase) — SMU reģistrē JA Latvia sistēmā; skolēni saņem mācību materiālus, bet SMU nav juridiska statusa un to pārstāv JA Latvia un skola.
- "Mana vārdnīciņa" — JA Latvia finanšu pratības un radošuma konkurss 1.–4. klases skolēniem. Skolēns saviem vārdiem skaidro sociālajās zinībās apgūtos ekonomikas jēdzienus un veido paša ilustrētu vārdnīcu; darbu var veidot kopā ar ģimeni. Piemērots kā radošais mājasdarbs vai klases projekts sociālajās zinībās.
- "Biznesa pasakas" — JA Latvia radošuma konkurss 5.–9. klases skolēniem. Skolēni komandās sacer un ilustrē pasaku, kurā izspēlēta kāda uzņēmējdarbības vai finanšu situācija. Labāko darbi tiek iekļauti JA Latvia izdotajā "Biznesa pasaku grāmatā".
- CITS BAZĀRS — JA Latvia rīkotie Latvijas un reģionu mēroga SMU tirdziņi. Latvijas mēroga tirdziņi notiek tirdzniecības centrā Domina Shopping Rīgā: Ziemassvētku tirdziņš decembrī un pavasara tirdziņš martā. Dalība ir konkursa kārtībā — pieteikumus izvērtē, un tirdziņā piedalās ierobežots SMU skaits, tāpēc pieteikums jā sagatavo rūpīgi, ar kvalitatīviem produkta attēliem un skaidru aprakstu.
- Ēnu diena — JA Latvia karjeras izglītības programma, kas skolā tiek īstenota atsevišķi (skat. 6.4. apakšnodaļu un 10. nodaļas plānu).

Konkursu un pasākumu pieteikšanās termiņi katru mācību gadu tiek izsludināti JA Latvia tīmekļa vietnē un skolēnu profilos, tāpēc 10. nodaļas plānā norādīti aptuveni laika posmi, nevis konkrēti datumi. Par aktuālajiem termiņiem informē pedagogs karjeras konsultants.

7. MĀKSLĪGAIS INTELEKTS KARJERAS IZGLĪTĪBĀ

Mākslīgais intelekts (MI) karjeras izglītībā ir aktuāls divējādi: kā temats, par kuru skolēniem jāveido izpratne, jo tas maina darba pasauli, un kā rīks pedagoga darbā. Šī nodaļa nosaka, kā ar MI saistītie jautājumi risināmi Jaunmārupes pamatskolas karjeras izglītībā.

Nodaļa balstīta Izglītības un zinātnes ministrijas Vadlīnijās mākslīgā intelekta izmantošanai pamatzglītībā un vidējā izglītībā (2025), VIAA Metodiskajos ieteikumos mākslīgā intelekta izmantošanai izglītībā (2025) un UNESCO Ietvardokumentā par MI kompetencēm pedagogiem.

Programmas pieeja

Skolēni karjeras izglītībā ar MI rīkiem patstāvīgi nestrādā un MI rīku lietošana skolēniem netiek uzdots. Skolēni mācās PAR mākslīgo intelektu — kā tas maina profesijas un kā atpazīt ar MI ģenerētu informāciju —, izmantojot pedagoga sagatavotus piemērus un demonstrācijas.

MI rīkus pēc saviem ieskatiem var izmantot pedagogs — materiālu sagatavošanai, nevis darbā ar skolēniem. Tā ir katra pedagoga izvēle, nevis pienākums.

7.1. Pamatprincipi

Pieci principi

1. Skolēns ar MI nestrādā. Karjeras izglītības uzdevumos skolēniem netiek uzdots lietot MI rīkus — ne stundā, ne mājās. MI parādās tikai kā pedagoga demonstrēts vai iepriekš sagatavots piemērs.
2. Cilvēks pieņem lēmumu. Karjeras lēmumu pieņem skolēns kopā ar pedagogu un vecākiem. MI neaizstāj karjeras konsultāciju un netiek izmantots konsultācijā.
3. Nekādu personas datu. MI rīkos netiek ievadīts skolēna vārds, uzvārds, personas kods, kontaktinformācija, veselības dati, sekmes, konsultāciju saturs vai atbalsta personāla atzinumi. Šis princips attiecas arī uz pedagogu.
4. Pārbaudi avotā. Katra ar MI ģenerētā ziņa par profesiju, atalgojumu, uzņemšanas prasībām vai izglītības programmu pirms izmantošanas pārbaudāma oficiālā avotā (NIID.lv, izglītības iestādes mājaslapa, NVA dati).
5. Caurskatāmība. Ja pedagogs materiāla sagatavošanā izmantojis MI, viņš to var norādīt materiālā; atbildība par saturu jebkurā gadījumā paliek pedagogam.

7.2. Kā MI temats iekļaujas karjeras izglītības saturā

Skolēniem par MI netiek stāstīts abstrakti — temats ienāk caur jautājumu, kā mainās darbs un kādas prasmes paliek cilvēkam. Visos piemēros materiālu iepriekš sagatavo pedagogs.

Klases	Saturs	Norise
1.–3.	Ko dara cilvēks un kur viņam palīdz ierīces. Izpratne, ka tehnoloģija var kļūdīties un atbildību par darbu nes cilvēks.	Saruna klases stundā ar pedagoga izvēlētiem piemēriem no skolēniem pazīstamām profesijām.
4.–6.	Kā tehnoloģijas maina pazīstamas profesijas. Kā atpazīt, ka teksts vai attēls nav cilvēka veidots.	Pedagoga demonstrācija un uzdevums “atrodi kļūdu”: skolēni salīdzina divus pedagoga sagatavotus profesijas aprakstus

Klases	Saturs	Norise
		— vienu no oficiāla avota, otru ar MI ģenerētu.
7.–9.	Kuras darbības profesijā tuvākajos gados var pārņemt tehnoloģijas un kuras paliek cilvēkam. Kāpēc ar MI ģenerēta informācija par uzņemšanas prasībām un atalgojumu var būt izdomāta.	Diskusija un avotu pārbaudes uzdevums: pedagoga sagatavots MI ģenerēts apgalvojums, ko skolēni pārbauda NIID.lv, izglītības iestāžu mājaslapās un NVA dotos.

12. tabula. MI temats karjeras izglītības saturā

Digitālās prasības sasaiste. Plašāka izpratne par MI darbību, ētiku un drošu lietošanu veidojama datorikas mācību priekšmetā atbilstoši skolas mācību priekšmeta programmai; karjeras izglītībā tiek aplūkoti tikai MI ietekme uz darba pasauli un informācijas ticamību.

7.3. MI pedagoga darbā

MI rīku izmantošana ir katra pedagoga brīva izvēle. Programma to neuzliek par pienākumu un nepieņem, ka visi pedagogi šos rīkus pārzina vai lieto. Pedagogiem, kuri vēlas tos izmēģināt, noderīgākie pielietojumi karjeras izglītībā ir šādi:

- Diferencētu darba lapu un uzdevumu variantu sagatavošana vienai tēmai vairākos sarežģītības līmeņos.
- Klases stundu scenāriju un diskusiju jautājumu melnraksti.
- Aptauju un pašvērtējuma anketu jautājumu izstrāde un atbilžu apkopojuma strukturēšana (bez skolēnus identificējošiem datiem).
- Informatīvo tekstu vecākiem un mājaslapas satura sagatavošana un stilistiskā pilnveide.
- Metodisko un vizuālo materiālu ideju ģenerēšana.
- Ar MI ģenerētu piemēru sagatavošana 7.2. apakšnodaļā aprakstītajiem avotu pārbaudes uzdevumiem.

Ierobežojums: ar MI ģenerēts saturs pirms izmantošanas mācību procesā vienmēr tiek pārbaudīts un rediģēts. Atbildība par materiāla saturu paliek pedagogam.

Atbalsts: pedagogiem, kuri vēlas apgūt MI rīku izmantošanu, pieejams UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tiešsaistes kurss “Mākslīgais intelekts izglītībā” un VIAA metodiskie ieteikumi. Pieredzes apmaiņa plānojama metodisko jomu sanāksmēs atbilstoši skolas attīstības plānam.

7.4. Uzvedņu paraugi pedagogam

Paraugi domāti pedagogam materiālu sagatavošanai. Tie nav izdales materiāls skolēniem. Nevienā uzvednē netiek ievadīti skolēnu personas dati.

Nr.	Uzvednes paraugs	Sagaidāmais rezultāts
1	“Sagatavo darba lapu 7. klasei par profesiju [nosaukums]: 5 jautājumi izpratnei un 2 jautājumi diskusijai. Valoda vienkārša, latviešu valodā.”	Darba lapas melnraksts, ko pedagogs pārbauda un rediģē.
2	“Uzraksti divus profesijas [nosaukums] aprakstus: vienu precīzu un vienu ar trim faktu kļūdām. Kļūdas atzīmē atsevišķā sarakstā man, ne tekstā.”	Materiāls 4.–6. klases uzdevumam “atrodu kļūdu”.

Nr.	Uzvednes paraugs	Sagaidāmais rezultāts
3	"Sagatavo 10 diskusijas jautājumus 9. klasei par to, kuras darbības profesijās var pārņemt tehnoloģijas un kuras paliek cilvēkam."	Klases stundas scenārija melnraksts.
4	"Formulē 8 jautājumus skolēnu aptaujai par karjeras atbalstu, atbilžu skala no 1 līdz 5. Neiekļauj jautājumus par ģimenes materiālo stāvokli vai veselību."	Aptaujas melnraksts 12. nodaļas izvērtēšanai.
5	"Pārstrādā šo tekstu vecākiem īsāku un skaidrāku, saglabājot visus datumus un nosacījumus: [teksts]."	Informatīva teksta melnraksts mājaslapai vai vecāku sapulcei.
6	"Piedāvā 5 idejas praktiskam uzdevumam 5. klasei par prasmēm, ko var izmantot vairākās profesijās. Bez digitālajiem rīkiem, klasē izpildāms 20 minūtēs."	Nodarbības ideju saraksts, ko pedagogs izvēlas un pielāgo.
7	"Sagatavo kontROLSarakstu mācību ekskursijas organizēšanai uz ražošanas uzņēmumu ar 25 skolēniem."	Organizatorisks kontROLSaraksts pedagogam.
8	"Sagrupē šīs skolēnu aptaujas brīvās atbildes tematiskās grupās un nosauc katru grupu: [anonimizētas atbildes]."	Izvērtējuma ziņojuma sagatave; atbildes iepriekš anonimizētas.

13. tabula. Uzvedņu paraugi pedagogam

7.5. Riski un to novēršana

Risks	Izpausme	Novēršana
Neprecīza vai izdomāta informācija	MI pārliecinoši nosauc neesošas izglītības programmas, nepareizus uzņemšanas termiņus vai izdomātus atalgojuma datus, un tie nonāk mācību materiālā.	Pedagogs pārbauda katru faktu oficiālā avotā pirms materiāla izmantošanas stundā.
Personas datu noplūde	MI rīkā tiek ievadīti skolēna dati, sekmes vai konsultācijas saturs.	Absolūts aizliegums ievadīt personas datus; aptauju atbildes anonimizējamas pirms apstrādes; individuālo konsultāciju saturs MI rīkos netiek ievadīts.
Aizspriedumi un stereotipi	MI ģenerētajā materiālā atveidojas dzimuma vai sociālie stereotipi par profesijām.	Pedagogs materiālu izvērtē pirms izmantošanas; stereotipu atpazīšana izmantojama arī kā apzināts kritiskās domāšanas uzdevums.
Skolēnu patstāvīga MI lietošana ārpus uzdevuma	Skolēns izmanto MI mājasdarba vai darbu mapes satura radīšanai.	Uzdevumi veidojami tā, lai tie balstītos personiskā pieredzē, sarunās un skolā veiktos darbos; pedagogs sarunā ar skolēniem skaidro, kāpēc paša domāšana šajā jomā ir vērtība.
Nevienlīdzīga piekļuve	Skolēniem atšķirīgas iespējas un prasmes lietot digitālos rīkus.	Karjeras izglītības uzdevumi neprasa skolēnam piekļuvi MI rīkiem; digitālie uzdevumi veicami skolā ar skolas datoriem.
Nevienāda pedagogu gatavība	Daļa pedagogu MI rīkus nepazīst vai nelieto.	MI rīku lietošana pedagogam ir brīvprātīga; programmas īstenošana nav no tās atkarīga. Pieejams atbalsts un pieredzes apmaiņa metodisko jomu sanāksmēs.

14. tabula. Ar MI saistītie riski un to novēršana

8. KARJERAS IZGLĪTĪBAS PLĀNOŠANA UN INTEGRĀCIJA MĀCĪBU PRIEKŠMETOS

Lai integrētu karjeras izglītību izglītības programmā, to nenošķir kā atsevišķu izglītības veidu, bet starpdisciplinārā pieejā iekļauj mācību priekšmetu tematisko jomu saturā tā, lai skolēna karjeras vadības prasmju veidošanās būtu iespējama katrā mācību stundā.

8.1. Karjeras izglītības pamatjomas un tēmas

Pašizpēte

- Mana identitāte, paštēls, rakstura īpašības.
- Manas intereses, hobijs, spējas, brīvā laika izmantošana.
- Mana ģimene, tās loma un tradīcijas.
- Sevis iepazīšanas un izpētes veidi, pašnovērtēšana.
- Attieksmes un vērtības; prasme sadarboties un risināt konfliktus.
- Mācīšanās prasmes, mācību sasniegumi un to saistība ar nākotnes nodomiem.
- Mana veselība un nākotnes nodomi.

Karjeras izpēte

- Darba nozīme cilvēka dzīvē; profesiju daudzveidība un tipi.
- Manu vecāku un tuvinieku darba dzīve.
- Informācijas avoti un to ticamības izvērtēšana, tostarp MI ģenerētas informācijas pārbaude.
- Profesionālā kvalifikācija, LKI līmeņi, mikrokvalifikācijas.
- Darba tirgus, nodarbinātība un tās mainība; jaunās un izzūdošās profesijas.
- Izglītības veidi un līmeņi, izglītības iestāžu daudzveidība.
- Darba likumdošanas pamati, darba drošība, pašnodarbinātība un uzņēmējdarbība.

Karjeras plānošana un vadība

- Lēmumu pieņemšanas paņēmieni; dažādu faktoru ietekme uz lēmumu.
- Dažādu karjeras ceļu pozitīvie un negatīvie aspekti.
- Kad viss nenorit tā, kā plānots: alternatīvais scenārijs un plāns B.
- Īstermiņa un ilgtermiņa mērķi un to sasniegšanas plāns.
- Komandas darba pieredze; praktisko iemaņu gūšana.
- Sevis prezentēšana: CV, motivācijas vēstule, digitālā darbu mape, saruna ar darba devēju.

8.2. Integrācija mācību jomās

Mācību joma / priekšmets	Karjeras izglītības aspekts	Piemērs uzdevumam
Valodu joma	Sevis prezentēšana, saziņa, publiskā uzstāšanās.	CV un motivācijas vēstules rakstīšana; intervijas ar profesijas pārstāvi sagatavošana un pieraksts.

Mācību joma / priekšmets	Karjeras izglītības aspekts	Piemērs uzdevumam
Sociālā un pilsoniskā joma	Darba nozīme sabiedrībā, darba tiesības, ekonomika, vietējā kopiena.	Mārupes novada uzņēmumu un tajos pārstāvēto profesiju kartēšana.
Matemātika	Personīgo finanšu vadība, izglītības izmaksu aprēķini.	Izglītības ceļa izmaksu un ienākumu salīdzinājums, izmantojot absolventu monitoringa datus.
Dabaszinātņu joma	STEM profesijas, zaļās prasmes, pētnieciskā darbība.	Profesijas izpēte, kurā izmanto konkrēto dabaszinātņu prasmi; laboratorijas darba saistība ar reālu darbavietu.
Tehnoloģiju joma, dizains un tehnoloģijas	Praktiskās iemaņas, uzņēmējdarbība, produkta radīšana.	Skolēnu mācību uzņēmuma produkta izstrāde no idejas līdz prezentācijai.
Datorika	Digitālā prasība, informācijas meklēšana un izvērtēšana, MI prasība, digitālā darbu mape.	Digitālās darbu mapes izveide; ar MI ģenerēta apgalvojuma faktu pārbaude oficiālos avotos; digitālās pēdas un profesionālā tēla nodarbība.
Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā joma (vizuālā māksla, mūzika, teātra māksla, literatūra)	Radošās industrijas un to profesiju daudzveidība, portfolio kultūra, autortiesības, uzstāšanās un sevis prezentēšana.	Vizuālā māksla: personīgā portfolio veidošana, radošo profesiju izpēte, skolas vizuālās identitātes elementu izstrāde kā reāls pasūtījums. Mūzika: skaņas, ieraksta un pasākumu nozares profesiju izpēte, uzstāšanās pieredze. Teātra māksla: darba intervijas modelēšana un lomu spēles, balss, stājas un skatuves runas treniņš pirms prezentācijas vai iestājpārbaudījuma.
Veselība un fiziskā aktivitāte	Veselības prasības profesijās, darba vides ergonomika, noturība.	Profesiju izpēte pēc fiziskās slodzes veida; darba vides riska faktoru analīze.
Klases stunda	Visas trīs karjeras izglītības pamatjomas.	Tematiskās karjeras stundas atbilstoši 9. un 10. nodaļas plānam.

15. tabula. Karjeras izglītības integrācija mācību jomās

8.3. Darba organizācijas formas

- Mācību priekšmetu stundas ar integrētu karjeras saturu.
- Klases stundas un karjeras vadības stundas.
- Individuālās un grupu karjeras konsultācijas.
- Skolas pasākumi: Karjeras nedēļa, mācību priekšmetu nedēļas, tikšanās, konkursi.
- Ārpusskolas pasākumi: Ēnu diena, mācību ekskursijas uz uzņēmumiem, atvērto durvju dienas, izstāde "Skola".
- Projektu darbi un skolēnu pašpārvaldes aktivitātes.
- Digitālā vide: skolas mājaslapas karjeras sadaļa, tiešsaistes tikšanās, interaktīvie rīki — darbam izmantojamas skolas ierīces.

8.4. Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites mācību stundās

Lai būtu redzams, cik daudz un kā karjeras izglītība reāli notiek mācību stundās, pedagogi visa mācību gada garumā aizpilda kopīgu karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabulu. Tabula ir vienota

koplietošanas izklājlapa; 2026./2027. mācību gadam tiek izveidots jauns dokuments, saglabājot iepriekšējos mācību gados izmantoto uzbūvi ar divām daļām.

- Pirmā daļa — pieteikumu un plānoto tikšanos sadaļa. Pedagoģs piesaka tēmu, kurā vēlas iesaistīt pieaicinātu profesionāli, norādot mācību priekšmetu, klasi, vēlamo laiku un, ja tāds jau zināms, uzņēmumu vai profesionāli. Pedagoģs karjeras konsultants seko pieteikumu statusam un palīdz atrast viesi.
- Otrā daļa — īstenoto stundu uzskaites sadaļa. Pedagoģs pēc norises fiksē datumu, klasi, mācību priekšmetu, stundas tematu un to, kā tieši karjeras jautājumi stundā tika iesaistīti.

Uzskaites tabulas ailes

Daļa	Aile	Ko ieraksta
Pieteikumi	Skolotājs	Pedagoģs, kurš aktivitāti plāno.
Pieteikumi	Mācību priekšmets	Priekšmets vai klases stunda.
Pieteikumi	Klase vai klašu grupa	Kuri skolēni iesaistīti.
Pieteikumi	Temats	Mācību temats, ar kuru karjeras saturs tiek sasaistīts.
Pieteikumi	Komentārs par saturu un vēlmēm	Ko pedagoģs sagaida no tikšanās vai nodarbības.
Pieteikumi	Vēlamais laiks	Mēnesis, nedēļas diena, mācību stunda.
Pieteikumi	Uzņēmums vai profesionālis	Ja viesis jau zināms; pretējā gadījumā aile paliek pedagoģam karjeras konsultantam.
Pieteikumi	Statuss	Pieteikts / uzsākta komunikācija / apstiprināts / novadīts.
Īstenotais	Datums	Kad stunda vai aktivitāte notika.
Īstenotais	Klase	Klase vai klašu grupa.
Īstenotais	Mācību priekšmets	Priekšmets vai klases stunda.
Īstenotais	Stundas temats	Mācību temats.
Īstenotais	Karjeras jautājumu iesaiste	Kā tieši karjeras saturs stundā tika iekļauts un ko skolēni darīja.
Īstenotais	Novadīto stundu skaits	Cik stundas šajā tematā novadītas.
Īstenotais	Komentārs par norisi	Kas izdevās, ko citreiz darīt citādi, kāds atbalsts būtu noderējis.

16. tabula. Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabulas struktūra

Kārtība

- Tabulu izveido un uztur pedagoģs karjeras konsultants; piekļuve tiek nodrošināta visiem pedagoģiem mācību gada sākumā.
- Ierakstu veic pedagoģs, kurš aktivitāti īstenojis, tuvākajā laikā pēc tās norises — nevis mācību gada beigās pēc atmiņas.
- Tabula nav pedagoģa darba vērtēšanas instruments. Tā rāda, kuras jomas un klašu grupas ir labi nosegtas un kur nepieciešams papildu atbalsts vai materiāli.
- Pedagoģs karjeras konsultants ierakstus apkopo divas reizes gadā — janvārī un maijā — un rezultātus izmanto 12. nodaļas rādītājiem un nākamā gada plānošanai.

- Tabulā netiek fiksēti atsevišķu skolēnu vārdi, sekmes vai individuālo konsultāciju saturs.
- Uzskaites tabula papildina, nevis aizstāj esošo audzināšanas darba aktivitāšu uzskaiti; klases stundas fiksējamas e-klasē kā līdz šim.

9. PROGRAMMAS ĪSTENOŠANAS PLĀNS PA KLAŠU GRUPĀM

9.1. 1.–3. klase

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mācību joma
Pašizziņa	Kas man patīk un kas man padodas	Nosauc savus dotumus, intereses un vajadzības. Pastāsta par saviem sasniegumiem un par to, kas vēl neizdodas.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība	Atpazīst profesijas pēc darba pienākumu aprakstiem, demonstrējumiem, darbarīku un darba attēliem. Veido stāstījumu par darba darītājiem.	Sociālā un pilsoniskā joma, valodu joma
Karjeras iespēju izpēte	Darba nozīme cilvēka dzīvē	Izmantojot vienkāršu situāciju piemērus, pamato, kāpēc darbs ir vērtība. Pauž uzskatus par sadzīves situācijām, ņemot vērā savas un citu vajadzības.	Sociālā un pilsoniskā joma, valodu joma
Karjeras iespēju izpēte	Manas ģimenes darbi	Nosauc un no sava skatpunkta stāsta par ģimenes locekļu profesijām. Atšķir darbu no rotaļas un mācībām.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Profesijas manā skolā un ciemā	Pēc skolotāja dotajiem kritērijiem salīdzina, grupē un novērtē vienkāršu informāciju par karjeras iespējām savā apkārtnē.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras lēmumu pieņemšana	Es varu izlemt pats	Ar prieku fantazē par dažādām karjeras attīstības iespējām. Ar pieaugušā atbalstu izvirza mērķi mācību uzdevumā un plāno darbības soļus.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Cilvēks un mašīna: kas ko dara	Nosauc darbus, ko veic cilvēks, un darbus, ko palīdz veikt ierīces. Saprot, ka tehnoloģija var kļūdīties.	Datorika, sociālā un pilsoniskā joma

17. tabula. Īstenošanas plāns 1.–3. klasei

9.2. 4.–6. klase

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mācību joma
Pašizziņa	Izjūtu un darba rezultātu saistība	Nosauc un analizē personiskās īpašības un uzvedību, skaidro, kas ietekmē sniegumu dažādās karjeras jomās.	Sociālā un pilsoniskā joma
Pašizziņa	Sevis iepazīšanas veidi	Nosauc savas stiprās un pilnveidojamās puses. Izmanto pašvērtējumu un citu atgriezenisko saiti.	Sociālā un pilsoniskā joma, valodu joma
Pašizziņa	Mana darbu mape	Ar skolotāja atbalstu izveido un patstāvīgi papildina darbu mapi; izvēlas, kurus darbus tajā iekļaut, un pamato izvēli.	Datorika, visas jomas
Karjeras iespēju izpēte	Profesijas, to saturs un daudzveidība	Salīdzina profesijas pēc darba specifikas: fizisks vai garīgs darbs, darbs telpās vai ārā, darbs ar cilvēkiem vai ar tehniku.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Profesijas manā novadā	Analizē publiski pieejamu informāciju par to, kādi uzņēmumi darbojas Mārupes novadā un kādu profesiju pārstāvji tajos strādā.	Sociālā un pilsoniskā joma, matemātika

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mācību joma
Karjeras iespēju izpēte	Viena prasme — trīs profesijas	Izvēlas vienu savu prasmi un atrod trīs dažādu nozaru profesijas, kurās tā nepieciešama; pamato saistību.	Visas mācību jomas
Karjeras lēmumu pieņemšana	Darbs kā ikdienas nepieciešamība un izaugsmes iespēja	Prot pastāstīt par saviem dotumiem un sasniegumiem, raksturot progresu. Piedalās karjeras ieceru apspriešanā un izvērtēšanā.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras lēmumu pieņemšana	Mani mērķi šim gadam	Patstāvīgi izvirza īstermiņa mērķus interešu attīstīšanai un jaunu prasmju apguvei; izvērtē paveikto.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Kā atpazīt ticamu informāciju	Pārbauda informācijas ticamību vismaz divos avotos; atpazīst reklāmu un viedokli.	Datorika, valodu joma

18. tabula. Īstenošanas plāns 4.–6. klasei

9.3. 7.–9. klase

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mācību joma
Pašizziņa	Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana	Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās; atrod veidus, kā attīstīt pilnveidojamās puses.	Sociālā un pilsoniskā joma
Pašizziņa	Mans karjeras stāsts	Formulē stāstu par sevi: kas mani veidojis, kas man svarīgs, kurp es virzos. Pārskata un papildina stāstu mācību gada beigās.	Valodu joma, sociālā un pilsoniskā joma
Pašizziņa	Sasniegumu atspoguļojums, izmantojot IKT	Patstāvīgi pilnveido digitālo darbu mapi, izvēloties piemērotākos digitālos risinājumus. Veido savus kritērijus mērķa sasniegšanai.	Datorika, visas jomas
Karjeras iespēju izpēte	Profesiju daudzveidība, prestižs un pievilcība	Mērķtiecīgi izzina, analizē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Piedalās diskusijās, ievērojot kopīgi izveidotos noteikumus.	Sociālā un pilsoniskā joma, kultūras izpratnes joma
Karjeras iespēju izpēte	Izglītības iespējas Latvijā	Atlasa, apkopo un analizē informāciju par nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un īpašībām. Orientējas izglītības ceļos pēc 9. klases un LKI līmeņos.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Darba tirgus dati un prognozes	Izmanto NVA darba tirgus prognožu rīku un absolventu monitoringa datus; atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma.	Matemātika, sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras iespēju izpēte	Mākslīgais intelekts un darba pasaule	Analizē, kuras darbības profesijā var pārņemt tehnoloģijas un kuras paliek cilvēkam. Pārbauda pedagoga sagatavotu, ar MI ģenerētu apgalvojumu par karjeras iespējām oficiālos avotos.	Datorika, sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras lēmumu pieņemšana	Sevis prezentēšana	Patstāvīgi raksta CV, motivācijas vēstuli un iesniegumu, arī digitālā formā. Veido strukturētu mutvārdu runu par sevi.	Valodu joma, datorika

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mācību joma
Karjeras lēmumu pieņemšana	Mans plāns un mans plāns B	Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa mērķus, plāno soļus, uzņemas atbildību par izpildi. Sagatavo alternatīvo scenāriju gadījumam, ja pamatplāns neizdodas.	Sociālā un pilsoniskā joma
Karjeras lēmumu pieņemšana	Individuālā karjeras konsultācija	Patstāvīgi sagatavojas konsultācijai, formulē savu jautājumu, vienojas par nākamo soli un to izpilda.	Karjeras konsultācija

19. tabula. Īstenošanas plāns 7.–9. klasei

9.4. Plānotie sasniežamie rezultāti, beidzot 3., 6. un 9. klasi

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana
3.	- Pastāsta par saviem sasniegumiem un par to, kas neizdodas - Ar skolotāja atbalstu plāno laiku mācībām un darbam - Sniedz par sevi informāciju anketā	- Atpazīst profesijas pēc darba pienākumiem un darbarīkiem - Stāsta par ģimenes locekļu profesijām - Pamato, kāpēc darbs ir vērtība	- Ar prieku fantazē par karjeras iespējām - Ar pieaugušā atbalstu izvirza mērķi un plāno soļus - Neizdošanās gadījumā mēģina vēlreiz
6.	- Nosauc stiprās un pilnveidojamās puses, analizē uzvedību - Patstāvīgi papildina darbu mapi - Patstāvīgi plāno laiku mācībām un darbam	- Pārbauda informācijas ticamību - Salīdzina profesijas pēc darba specifikas - Analizē informāciju par uzņēmumiem savā novadā	- Izvirza vairākus īstermiņa mērķus un plāno to īstenošanu - Veido karjeras attīstības plānu un izvērtē paveikto - Grūtību gadījumā meklē un izmanto atbalstu
9.	- Patstāvīgi analizē snieguma saistību ar savām īpašībām - Uztur digitālo darbu mapi - Raksta CV, motivācijas vēstuli un iesniegumu	- Izmanto digitālos rīkus un datu avotus karjeras informācijas iegūšanai - Kritiski izvērtē informācijas ticamību, tostarp ar MI ģenerētu saturu - Analizē prasmju pieprasījumu nozarēs	- Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa mērķus un uzņemas atbildību - Pieņem izsvērtu lēmumu par izglītību pēc 9. klases - Sagatavo alternatīvo scenāriju un pielāgo plānu mainīgajai situācijai

20. tabula. Plānotie sasniežamie rezultāti karjeras vadības prasmēs

9.5. Izvērtēšanas veidi

Karjeras vadības prasmes netiek vērtētas ar atzīmi. Izmantojamie snieguma apliecinājumi:

- Pašvērtējums un mērķu izvērtējums semestra beigās.
- Darbu mape un tās papildinājumi.
- Informācijas vizualizēšana: plakāts, infografika, prezentācija.
- Mutiska uzstāšanās un multimediju prezentācija.
- Piedalīšanās diskusijās un sadarbības prasmju novērtējums.
- Ziņojums pēc mācību ekskursijas vai Ēnu dienas.
- Rakstiska atskaite (7.–9. klase).

- Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā un beigās.

10. PASĀKUMU PLĀNS 2026./2027. MĀCĪBU GADAM

Plānā iekļauti skolas līmeņa karjeras atbalsta pasākumi. Klases audzinātāji plānu papildina ar klases pasākumiem savos darba plānos. Datumi precizējami mācību gada sākumā, saskaņojot ar skolas kopējo pasākumu plānu.

Lomu sadalījums. Praktisko darbu ar skolēniem veic klases audzinātājs un mācību priekšmetu skolotāji — viņi vada klases stundas un nodarbības, organizē klases aktivitātes un vada vecāku sapulces. Pedagoģis karjeras konsultants nodrošina atbalstu pēc pieprasījuma: sagatavo materiālus, veidnes un interaktīvos rīkus, apkopo informāciju un konsultē pedagogus. Patstāvīgi pedagogs karjeras konsultants īsteno individuālās konsultācijas, karjeras informācijas apriti un sadarbību ar ārējiem partneriem.

Klases stunda par karjeras tēmu. Katrā mācību mēnesī no septembra līdz maijam paredzēta viena klases stunda par karjeras tēmu. Tēmu no saraksta, kas dots aiz tabulas, klases audzinātājs izvēlas pats, ņemot vērā klases vajadzības un mācību gada norises. Materiālus tēmas īstenošanai sagatavo klases audzinātājs vai — pēc pieprasījuma — pedagogs karjeras konsultants. Karjeras izvēle ir viena no sešām audzināšanas darba programmā noteiktajām klases stundu tematiskajām grupām, tāpēc deviņas karjeras stundas mācību gadā iekļaujas klases stundu kopējā apjomā, atstājot pietiekami laika pārējām tematiskajām grupām. Tēmu sarakstā katrai klašu grupai piedāvātas 12 tēmas, lai audzinātājam būtu izvēle un lai tēmas nebūtu jāatkārto katru gadu vienādā secībā.

Karjeras izglītības integrēšana mācību priekšmetos ir obligāta visiem pedagogiem. Karjeras izglītība nav atsevišķs mācību priekšmets un nav tikai pedagoga karjeras konsultanta un klases audzinātāja atbildība. Katrs mācību priekšmeta skolotājs mācību gada laikā sasaista sava priekšmeta tematisko plānu ar karjeras saturu, parādot skolēniem, kurās nozarēs un profesijās konkrētajā tematā apgūstamās zināšanas un prasmes ir izmantojamas. Sasaiste iestrādājama mācību priekšmeta tematiskajā plānā jau mācību gada sākumā, nevis meklējama gada gaitā.

Integrācija nenožīmē atsevišķu papildu stundu. Karjeras saturs ienāk esošajā mācību tematā — piemēram, vēstures tematā par saimniecību senajās civilizācijās skolēni izzina tā laika amatus un to saistību ar mūsdienu profesijām; dabaszinībās, apgūstot starojumu, iepazīst medicīnas profesijas, kurās izmanto attēldiagnostikas iekārtas; svešvalodā, runājot par ģimeni, noskaidro, kur strādā tuvinieki; teātra mākslā skolēni iejūtas teātra darbinieku profesijās; sociālajās zinībās izzina uzņēmēju darbu, tiekoties ar novada uzņēmumu pārstāvjiem.

Katra šāda sasaiste tiek fiksēta karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabulā (skat. 8.4. apakšnodaļu). Tabulas ieraksti ir pamats programmas izvērtējumam un rāda, kuras mācību jomas un klašu grupas ir labi nosegtas un kur nepieciešams papildu atbalsts.

Saīsinājumi: PKK — pedagogs karjeras konsultants; KA — klases audzinātājs; DV — direktora vietnieks; MPS — mācību priekšmetu skolotāji; BIBL — bibliotekārs.

Mēnesis	Pasākums	Mērķgrupa	Īstenotājs	Sasniedzamais rezultāts
Augusts	Programmas prezentācija pedagogiem; klases stundu tēmu saraksta un uzskaites tabulas izsniegšana	Pedagogi	DV, PKK	Pedagogi zina savu lomu; tēmu saraksts un uzskaites tabula pieejami
Augusts–septembris	Pirmā interaktīvā metodiskā materiāla izstrāde klases stundām	Pedagogi	PKK	Iesākti interaktīvie rīki, gatavi izmantošanai uz interaktīvās tāfeles

Mēnesis	Pasākums	Mērķgrupa	Īstenotājs	Sasniedzamais rezultāts
Septembris	Karjeras sadaļas aktualizēšana mājaslapā un e-klasē; individuālo konsultāciju pieteikšanās atvēršana	7.–9. kl., vecāki	PKK	Pieejama informācija un pieteikšanās veidlapa
Septembris	Klases stunda par karjeras tēmu (tēma pēc klases audzinātāja izvēles)	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
1. oktobris	Karjeras izglītības pasākums "Energija karjerā" — četru skolu pedagogu karjeras konsultantu sadarbības pasākums (Jaunmārupes pamatskola, Babītes vidusskola, Mārupes Valsts ģimnāzija, Mārupes pamatskola)	9. klašu skolēnu izlase	PKK	Skolas izlase piedalījies pasākumā; pieredze atspoguļota mājaslapā
Oktobris	Pirmā interaktīvo metodisko materiālu komplekta nodošana pedagogiem Karjeras nedēļas ietvaros un īsa ievadnodarbība par to lietošanu	Pedagogi	PKK	Materiāli izsniegti visiem klases audzinātājiem; novadīta ievadnodarbība
Oktobris	Karjeras nedēļa Karjeras mēneša ietvaros: tematiskās stundas, tikšanās, darbnīcas, konkurss	1.–9. klase	PKK, KA, MPS	Iesaistīti vismaz 90 % skolēnu; atspoguļots mājaslapā
Oktobris	Vecāku profesiju stunda kā grupu konsultācija Karjeras nedēļas ietvaros	1.–9. klase	KA, PKK	Vismaz 8 vecāki vadījuši nodarbību
Oktobris	9. klases skolēnu karjeras vajadzību aptauja digitālā anketā	9. klase	PKK (sagatavo un apkopo), KA (izplata)	Apkopoti dati par skolēnu iecerēm un atbalsta vajadzībām
Oktobris	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Oktobris	Individuālās konsultācijas pēc pieprasījuma	7.–9. klase	PKK	Konsultācija nodrošināta katram, kurš pieteicies
Oktobris–februāris	JA Latvia konkursi "Mana vārdnīciņa" (1.–4. kl.) un "Biznesa pasakas" (5.–9. kl.): darbu izstrāde un iesniegšana; dalība brīvprātīga	1.–9. klase	KA, sociālo zinību MPS	Iesniegts vismaz viens darbs no katras klašu grupas
Novembris	Uzņēmēju nedēļa: tikšanās ar novada uzņēmējiem, darbnīcas, uzņēmumu iepazīšana	4.–9. klase	PKK, KA	Katra 4.–9. klase tikusies ar vismaz vienu uzņēmēju
Novembris	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Novembris	Pieteikšanās CITS BAZĀRS ziemā; pieteikuma un produkta attēlu sagatavošana	SMU	SMU skolotājs konsultants	Iesniegti pieteikumi SMU, kuri vēlas piedalīties
Novembris	Integrētā nodarbība "Digitālā pēda un profesionālais tēls"	7.–9. klase	Datorikas skolotājs	Skolēni izvērtējuši savu publisko digitālo klātbūtni
Decembris	Karjeras atbalsta informācija vecāku sapulcēs; PKK piedalās pēc pieprasījuma	1.–9. kl. vecāki	KA	Vecāki informēti par atbalsta iespējām un aktualitātēm
Decembris	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda

Mēnesis	Pasākums	Mērķgrupa	Īstenotājs	Sasniedzamais rezultāts
Decembris	Ziemassvētku tirdziņš: SMU un skolas darbinieku tirgošanās, atgriezeniskās saites nodarbība	Skolas skolēni un darbinieki	PKK, SMU skolotājs konsultants	Katrs SMU tirgojis savu produkciju un izvērtējis rezultātu
Decembris	Dalība JA Latvia Latvijas mēroga SMU tirdziņā CITS BAZĀRS ziemā t/c Domina Shopping, Rīgā (brīvprātīga, konkursa kārtībā)	SMU	PKK, SMU skolotājs konsultants	Skolas SMU pārstāvēti Latvijas mēroga tirdziņā
Novembris–janvāris	Otrā interaktīvo metodisko materiālu komplekta izstrāde	Pedagogi	PKK	Sagatavoti vēl 3 rīki
Decembris	Individuālo konsultāciju grafika sastādīšana 9. klasēm	9. klase	PKK	Izveidots janvāra konsultāciju grafiks
Janvāris	Izstādes “Skola 2027” apmeklējums vai virtuālā apskate	9. klase	KA	Katrs skolēns apkopojis informāciju par vismaz 3 iestādēm
Janvāris	Individuālo konsultāciju aktīvais posms	9. klase	PKK	Kopā ar decembri sasniegti vismaz 50 % 9. klases skolēnu
Janvāris	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Janvāris–februāris	Pieteikšanās CITS BAZĀRS pavasarī; pieteikuma un produkta prezentācijas sagatavošana	SMU	SMU skolotājs konsultants	Iesniegti pieteikumi SMU, kuri vēlas piedalīties
Februāris	Otrā interaktīvo metodisko materiālu komplekta nodošana pedagogiem	Pedagogi	PKK	Materiāli izsniegti; apkopota atgriezeniskā saite par pirmo komplektu
Februāris	Ēnu diena: informācijas un ēnotāja anketas sagatavošana, dalībnieku pārraudzība, datu apkopošana	5.–9. klase	PKK	Iesaistīti vismaz 60 % 7.–9. klašu skolēnu; apkopoti dalībnieku dati
Februāris	Ēnu dienas sagatavošanās un atgriezeniskās saites nodarbības klasē	5.–9. klase	KA	Katrs dalībnieks sagatavojis jautājumus un prezentējis pieredzi klasē
Februāris	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Marts	CV un motivācijas vēstules darbnīca	9. klase	Valodu un sociālo zinību MPS	Katram skolēnam izveidots CV Europass formātā
Marts	Dalība JA Latvia Latvijas mēroga SMU tirdziņā CITS BAZĀRS pavasarī t/c Domina Shopping, Rīgā (brīvprātīga, konkursa kārtībā)	SMU	PKK, SMU skolotājs konsultants	Skolas SMU pārstāvēti Latvijas mēroga tirdziņā
Marts	Darba intervijas modelēšana un uzstāšanās treniņš	8.–9. klase	Teātra mākslas skolotājs	Katrs skolēns izmēģinājis interviju abās lomās
Marts	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Marts–maijs	Tikšanās ciklu “Saruna ar absolventu” — trīs tikšanās pavasara semestrī	8.–9. klase	PKK	Notikušas 3 tikšanās; vismaz 4 absolventi dalījušies pieredzē

Mēnesis	Pasākums	Mērķgrupa	Īstenotājs	Sasniedzamais rezultāts
Aprīlis	Atvērto durvju dienas izglītības iestādēs	8.–9. klase	KA	Katrs 9. klases skolēns apmeklējis vismaz vienu iestādi
Aprīlis	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Aprīlis	Pavasara tirdziņš: SMU un 8. klašu tirgošanās, atgriezeniskās saites nodarbība	Skolas skolēni un darbinieki	PKK, SMU skolotājs konsultants	Visas 8. klases un skolas SMU piedalījušās ar savu produktu; apkopoti secinājumi
Aprīlis–maijs	JA Latvija konkursu "Mana vārdnīciņa" un "Biznesa pasakas" rezultātu apkopošana un dalībnieku sasniegumu atspoguļošana	1.–9. klase	PKK, KA	Rezultāti publicēti mājaslapā; dalībnieki apbalvoti skolā
Marts–aprīlis	Trešā interaktīvo metodisko materiālu komplekta izstrāde	Pedagogi	PKK	Sagatavoti vēl 3 rīki
Maijs	Trešā interaktīvo metodisko materiālu komplekta nodošana un rīku izvērtējums	Pedagogi	PKK	Mācību gadā izstrādāti vismaz 9 rīki; apkopota pedagogu atgriezeniskā saite
Maijs	Skolēnu un pedagogu aptauja par karjeras atbalstu	1.–9. kl., pedagogi	PKK (sagatavo un apkopo), KA (izplata)	Iegūti dati 12. nodaļas rādītājiem
Maijs	Karjeras izglītības uzskaites tabulu iesniegšana	Pedagogi	KA, MPS	Aizpildītas tabulas no vismaz 70 % pedagogu
Maijs	Klases stunda par karjeras tēmu	1.–9. klase	KA	Katrā klasē novadīta viena karjeras tēmas stunda
Jūnijs	Nākamā mācību gada interaktīvo materiālu izstrādes plāna sagatavošana	Pedagogi	PKK	Noteiktas 3 prioritārās tēmas nākamajam gadam
Jūnijs	Programmas izvērtēšana un nākamā gada plāna sagatavošana	Pedagogi	PKK, DV	Sagatavots ziņojums iekļaušanai pašnovērtējumā
Jūnijs	9. klašu absolventu turpmākās izglītības izvēles apkopojums	9. kl. absolventi	PKK, KA	Apkopoti dati par 100 % absolventu izvēli
Visu gadu	Karjeras izglītības satura integrēšana mācību priekšmetu tematiskajos plānos, sasaistot mācību tēmas ar nozarēm un profesijām, kurās apgūstamās zināšanas un prasmes ir izmantojamas	1.–9. klase	MPS	Katrs mācību priekšmeta skolotājs mācību gadā īstenojis vismaz divas tēmas ar karjeras izglītības sasaisti
Visu gadu	Mācību ekskursijas uz uzņēmumiem un izglītības iestādēm	1.–9. klase	KA	Katra klase apmeklējusi vismaz vienu darba vidi mācību gadā
Visu gadu	Karjeras izglītības uzskaites tabulas aizpildīšana par īstenoto mācību stundās	Pedagogi	KA, MPS	Ieraksti tiek veikti visa mācību gada garumā
Visu gadu	Individuālās karjeras konsultācijas pēc pieteikuma	7.–9. klase	PKK	Konsultācija pieejama 10 darba dienu laikā pēc pieteikuma

Mēnesis	Pasākums	Mērķgrupa	Īstenotājs	Sasniedzamais rezultāts
Visu gadu	Karjeras informācijas aktualizēšana mājaslapā, e-klasē un informācijas stendā	Visi	PKK	Informācija atjaunota vismaz reizi mēnesī
Visu gadu	Sadarbība ar novada un valsts līmeņa institūcijām; partneru kontaktu saraksta un viesu nodarbības veidņu uzturēšana	Pedagogi	PKK	Kontaktu saraksts un veidnes pieejamas pedagogiem visu gadu
Visu gadu	Viesu uzaicināšana un tikšanos organizēšana klasēs	1.–9. klase	KA, MPS	Katra klase mācību gadā tikusies ar vismaz diviem profesionāļiem
Pēc pieprasījuma	Materiālu, veidņu un interaktīvo rīku sagatavošana klases stundām un nodarbībām	Pedagogi	PKK	Materiāls sagatavots 10 darba dienu laikā pēc pieteikuma

21. tabula. Karjeras atbalsta pasākumu plāns 2026./2027. mācību gadam

10.1. Klases stundu karjeras tēmu saraksts

Saraksts veidots, balstoties Jaunmārupes pamatskolas audzināšanas darba programmas tematiskās grupas “Karjeras izvēle” tematos, un papildināts ar tēmām, kas atbilst mūsdienu darba tirgus situācijai. Audzināšanas darba programmas temati sarakstā atzīmēti ar norādi (AP). Katrai klašu grupai piedāvātas 12 tēmas, no kurām klases audzinātājs izvēlas vienu mēnesī; tēmu secība nav noteikta. Materiālus tēmas īstenošanai sagatavo klases audzinātājs vai pēc pieprasījuma pedagogs karjeras konsultants. Katras klašu grupas saraksta trīs pēdējām tēmām paredzēts skolā izstrādāts interaktīvs metodiskais rīks, kas lietojams uz interaktīvās tāfeles mācību stundas laikā.

1.–3. klase

Nr.	Tēma	Būtība
1	Profesiju daudzveidība. Manu vecāku, ģimenes locekļu darbs (AP)	Zina, kur un par ko strādā vecāki un citi ģimenes locekļi; nosauc profesijas savā dzīvesvietā.
2	Mani pienākumi ģimenē. Mani vaļasprieki (AP)	Saskata ikdienas darbu un vaļasprieku saistību ar profesijām.
3	Dienas režīms (AP)	Prot plānot laiku mācībām, pienākumiem, vaļaspriekiem un atpūtai.
4	Mācības — skolēna darbs (AP)	Apzinās mācīšanos kā savu galveno pienākumu; novērtē savus sasniegumus un stiprās puses.
5	Karjeras vīzija. Mana sapņu profesija (AP)	Domā par savu nākotni; apzinās mācību un brīvā laika nozīmi karjeras izvēlē.
6	Profesijas manā skolā	Skolas darbinieku darba iepazīšana, tostarp iekšējā ēnošana.
7	Kāpēc darbs ir vērtība	Saruna par to, kas notiktu, ja kāda profesija pazustu.
8	Cilvēks un mašīna: kas ko dara	Kur cilvēkam palīdz ierīces; kāpēc atbildība paliek cilvēkam.
9	Kad man kaut kas neizdodas	Neizdošanās kā mācīšanās daļa; mēģināt vēlreiz.
10	Profesiju darbarīku darbnīca	Interaktīvs uzdevums uz tāfeles: savieno darbarīku, darba apgērbi vai darba vietu ar profesiju un pamato izvēli.
11	Kas notiek ar maizi, pirms tā nonāk uz galda	Interaktīva ķēde uz tāfeles: skolēni sakārto vienas ikdienas lietas tapšanas soļus un nosauc katrā solī iesaistīto profesiju.

Nr.	Tēma	Būtība
12	Diena kādā darbavietā	Interaktīva darba vides izpēte uz tāfeles: skolēni klikšķina uz objektiem attēlā un atklāj, ko tur dara cilvēks.

22. tabula. Klases stundu karjeras tēmas 1.–3. klasei

4.–6. klase

Nr.	Tēma	Būtība
1	Es un mani dotumi (AP)	Apzinās savas intereses, spējas un stiprās puses; prot tās parādīt citiem.
2	Mani darba ieradumi (AP)	Veido ikdienas darba ieradumus; saprot, ka laika plānošana ietekmē arī citus.
3	Brīvais laiks un tā izmantošana (AP)	Zina lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas un to nozīmi karjeras izvēlē.
4	Mācīšanās prasmes un sasniegumi (AP)	Izvērtē, kas ietekmē mācīšanos; apzinās apgūto prasmju nozīmi nākotnē.
5	Profesiju daudzveidības izzināšana un nozīme darba tirgū (AP)	Salīdzina profesijas pēc darba specifikas; domā par savām iespējām novadā un valstī.
6	Lietišķā valoda, tās nozīme ikdienas dzīvē (AP)	Mācās pasniegt sevi publikas priekšā un lietot lietišķo valodu.
7	Mana darbu mape	Darbu mapes izveide un darbu atlases pamatošana.
8	Viena prasme — trīs profesijas	Prasmju pārnēsamība starp dažādām nozarēm.
9	Kā atpazīt ticamu informāciju	Avotu pārbaude, reklāmas un viedokļa atšķiršana no fakta.
10	Profesiju šķirošana	Interaktīvs uzdevums uz tāfeles: skolēni šķiro profesijas pēc darba specifikas — iekšējās vai ārējās, ar cilvēkiem vai ar tehniku, fizisks vai garīgs darbs.
11	Uzņēmuma komanda	Interaktīva shēma uz tāfeles: skolēni saliek kopā vienam uzņēmumam nepieciešamās profesijas un pamato, kāpēc katra ir vajadzīga.
12	Prasmju kartes spēle	Interaktīvs uzdevums uz tāfeles: skolēni savieno mācību priekšmetā apgūto prasmi ar nozarēm, kurās tā noder.

23. tabula. Klases stundu karjeras tēmas 4.–6. klasei

7.–9. klase

Nr.	Tēma	Būtība
1	Vajadzības, vēlmes un spējas. Pašvērtējums (AP)	Samēro savas intereses, spējas, īpašības un vērtības; novērtē gribasspēka nozīmi.
2	Izglītības vērtība (AP)	Izprot saistību starp izglītību, profesiju un nodarbinātību; zina informācijas avotus.
3	Talanti. Savu interešu, spēju un dotību attīstīšana (AP)	Izmēģina prasmes, lai precizētu nākotnes nodomus un gatavību pieņemt lēmumus.
4	Profesiju daudzveidīgā pasaule (AP)	Apkopo un analizē informāciju par profesijām; apzinās karjeras nozīmi dzīvē.
5	Darba tirgus (AP)	Iegūst zināšanas par vietējo darba tirgu; izmanto NVA prognožu rīku un absolventu monitoringa datus.

Nr.	Tēma	Būtība
6	Individuālā karjeras plāna izveide. Portfolio (AP)	Veido karjeras plānu ar alternatīvu un papildina digitālo darbu mapi.
7	Izglītības ceļi pēc 9. klases un mikrovalifikācijas	Izglītības ceļu shēma, LKI līmeņi, pāreju iespējas.
8	Mākslīgais intelekts un darba pasaule	Kuras darbības pārņem tehnoloģijas un kuras paliek cilvēkam; informācijas ticamības pārbaude.
9	Profesiju prestižs un pievilcība	Diskusija par stereotipiem, atalgojumu un darba jēgu.
10	Izglītības ceļu karte	Interaktīva shēma uz tāfeles: skolēni izspēlē dažādus ceļus pēc 9. klases un redz, kurp katrs no tiem noved un kur iespējamās pārejas.
11	Profesijas anatomija	Interaktīvs uzdevums uz tāfeles: skolēni izjauc izvēlēto profesiju darba uzdevumos un šķiro tos pēc tā, kuri paliek cilvēkam un kurus var automatizēt.
12	Lēmuma svāri	Interaktīvs rīks uz tāfeles: skolēni sver argumentus par un pret konkrētu karjeras izvēli un redz, kā mainās rezultāts, mainot kritēriju svarīgumu.

24. tabula. Klases stundu karjeras tēmas 7.–9. klasei

11. SADARBĪBA AR VECĀKIEM, ABSOLVENTIEM UN DARBA DEVĒJIEM

11.1. Sadarbība ar vecākiem

Vecāki ir nozīmīgākais karjeras lēmuma ietekmētājs pusaudža dzīvē. Programmas uzdevums ir dot vecākiem informāciju un sarunas rīkus, nevis pārņemt viņu lomu.

Pasākums	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
Karjeras atbalsta sadaļa vecāku sapulcēs — vada klases audzinātājs; pedagogs karjeras konsultants piedalās pēc pieprasījuma	Vecāki zina, kāds atbalsts skolā pieejams un kā tajā iesaistīties.	1.–9. klašu vecāki
Informācija e-klasē un skolas mājaslapas karjeras sadaļā, tostarp materiāls “Kā runāt ar bērnu par nākotni”	Vecāki izmanto atvērtos jautājumus, nevis gatavus norādījumus; informācija pieejama neatkarīgi no sapulču apmeklējuma.	1.–9. klašu vecāki
Iespēja pieteikties individuālai konsultācijai kopā ar skolēnu (nav obligāta)	Ģimenēm, kuras to vēlas, ir iespēja kopā ar skolēnu pārrunāt izvēli pie pedagoga karjeras konsultanta.	7.–9. klašu skolēni un vecāki
Vecāku profesiju stunda kā grupu konsultācija (skat. 5.3. apakšnodaļu)	Skolēni iepazīst reālas profesijas caur tuvinieku pieredzi.	1.–9. klase
Vecāku iesaiste Ēnu dienā un mācību ekskursijās	Paplašinās skolai pieejamo darba vidi loks.	Visi

25. tabula. Sadarbība ar vecākiem

11.2. Sadarbība ar absolventiem

- Absolventu tīkla veidošana: kontaktu saraksts ar absolventu piekrišanu, sadalīts pa nozarēm; sarakstu uztur pedagogs karjeras konsultants, bet uz konkrēto tikšanos absolventu uzaicina klases audzinātājs.
- Tikšanās “Kur es esmu tagad” — absolventi stāsta arī par to, kas neizdevās un ko darītu citādi.
- Tiešsaistes sarunas ar absolventiem, kuri mācās vai strādā ārpus novada.
- Absolventu izvēļu apkopojums kā datu avots programmas izvērtēšanai.

11.3. Sadarbība ar darba devējiem un institūcijām

- Mārupes novada uzņēmēji — mācību ekskursijas, Ēnu diena, mikroprakses, reāli uzdevumi skolēniem.
- Mārupes novada pašvaldība un tās izglītības struktūrvienība — Karjeras nedēļas pasākumi, novada mēroga aktivitātes.
- Profesionālās un vispārējās vidējās izglītības iestādes — atvērto durvju dienas, informatīvās vizītes skolā.
- Nodarbinātības valsts aģentūra — darba tirgus dati, karjeras konsultāciju pieredze, vasaras nodarbinātības programma.
- Valsts izglītības attīstības aģentūra — metodiskie materiāli, karjeras rīki, Karjeras nedēļas koordinācija.

- Junior Achievement Latvija — Ēnu diena, skolēnu mācību uzņēmumi.
- Nevalstiskās organizācijas un jaunatnes iniciatīvu centri — brīvprātīgais darbs, neformālā izglītība.

12. PROGRAMMAS IZVĒRTĒŠANA UN KVALITĀTES RĀDĪTĀJI

Izvērtēšanas mērķis ir noskaidrot, vai karjeras atbalsts sasniedz skolēnus un vai tas maina viņu gatavību pieņemt lēmumu. Dati tiek vākti tā, lai to ieguve neradītu nesamērīgu papildu slogu pedagogiem.

12.1. Kvalitātes rādītāji

Rādītājs	Mērķvērtība 2026./2027. m.g.	Datu avots	Biežums
9. klases skolēnu īpatsvars, kuri saņēmuši individuālu karjeras konsultāciju	vismaz 50 %	Konsultāciju uzskaite	2 reizes gadā
7.–8. klases skolēnu īpatsvars, kuri saņēmuši individuālu konsultāciju pēc pieteikuma	vismaz 30 %	Konsultāciju uzskaite	2 reizes gadā
Konsultācijas pieejamības laiks pēc pieteikuma	līdz 10 darba dienām	Konsultāciju uzskaite	Semestrī
9. klases absolventu īpatsvars, kuri turpina izglītību	vismaz 98 %	Absolventu izvēļu apkopojums	Reizi gadā
Skolēnu īpatsvars, kuri norāda, ka zina savu nākamo soli pēc 9. klases (maijā)	vismaz 85 %	Skolēnu aptauja	Reizi gadā
Klašu īpatsvars, kas mācību gadā apmeklējušas vismaz vienu darba vidi	100 %	Klases audzinātāju atskaite	Reizi gadā
Karjeras nedēļā iesaistīto skolēnu īpatsvars	vismaz 90 %	Pasākumu uzskaite	Reizi gadā
Pedagogu īpatsvars, kuri karjeras tēmas integrējuši savā mācību priekšmetā	vismaz 70 %	Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabula	2 reizes gadā
Klašu īpatsvars, kurās mācību gadā notikusi vismaz viena nodarbība ar pieaicinātu profesionāli	100 %	Uzskaites tabula, pasākumu uzskaite	Reizi gadā
Mācību gadā izstrādāto interaktīvo metodisko materiālu skaits klases stundām	vismaz 9	Materiālu krātuve	3 reizes gadā
Klases audzinātāju īpatsvars, kuri izmantojuši vismaz vienu interaktīvo materiālu	vismaz 60 %	Uzskaites tabula, pedagogu atgriezeniskā saite	Reizi gadā
Skolēnu apmierinātība ar individuālo konsultāciju (vērtējums 1–5)	vidēji vismaz 4,3	Atgriezeniskās saites anketa	Semestrī

26. tabula. Programmas kvalitātes rādītāji

12.2. Izvērtēšanas instrumenti

- Skolēnu aptauja maijā: 8–10 jautājumi, atsevišķas versijas 1.–3., 4.–6. un 7.–9. klasei.
- Individuālās konsultācijas atgriezeniskās saites anketa: 3 jautājumi, aizpildāma uzreiz pēc konsultācijas.
- Pedagogu aptauja par karjeras satura integrāciju un nepieciešamo metodisko atbalstu.
- Konsultāciju uzskaites reģistrs (datums, klase, tematiskā joma, vienošanās par nākamo soli).

- Karjeras izglītības īstenošanas uzskaites tabula, ko pedagogi aizpilda visa mācību gada garumā (skat. 8.4. apakšnodaļu); apkopo janvārī un maijā.
- 9. klašu absolventu izvēļu apkopojums un, pēc iespējas, aptauja gadu pēc absolvēšanas.

12.3. Izvērtējuma izmantošana

1. Jūnijā pedagogs karjeras konsultants sagatavo izvērtējuma ziņojumu (2–3 lappuses) ar rādītāju izpildi, secinājumiem un priekšlikumiem.
2. Ziņojumu apspriež ar skolas vadību un iekļauj skolas pašnovērtējuma ziņojumā.
3. Priekšlikumi tiek iestrādāti nākamā mācību gada programmā un pasākumu plānā.
4. Programmu pārskata un aktualizē reizi mācību gadā; tīmekļa resursu sarakstu pārbauda katra mācību gada sākumā.

13. IETEICAMĀ LITERATŪRA UN METODISKIE MATERIĀLI

13.1. Latvijas autoru darbi un metodiskie līdzekļi

- Lemešonoka, I. Skolēna karjeras vadības prasmju veidošanās vispārīgizglītojošās skolas pedagoģiskajā procesā. Promocijas darbs. Rīga: Latvijas Universitāte, 2017.
- Lemešonoka, I. Skolēnu profesionālā orientācija un karjeras izglītība. Rēzekne: Rēzeknes Augstskola, 2014.
- Lemešonoka, I. Karjeras izglītības metodiskais pamats skolēna karjeras vadības prasmju apguvē. Rīga: RPIVA, 2015.
- Korna, E. Karjeras izglītība. Rīga: RaKa, 2011.
- Strods, G., Vazne, Ž. Karjeras atbalsta programma skolēniem. 2013.
- Melbārde, I. Es vienmēr zinu, ko es vēlos. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.
- Ertelts, B., Šulcs, V. Karjeras konsultēšanas kompetences. Rīga: VIAA, 2008.
- Mācību metodiskais līdzeklis "Karjeras kompass". CINOP Euroguidance, 2013.
- Darba burtņica sekmīgai dzīvei un karjerai "Mans karjeras stāsts".
- Starptautiskā karjeras atbalsta metodikas rokasgrāmata darbam ar grupu. VIAA Euroguidance.
- Mans bērns izvēlas karjeru. VIAA Euroguidance.
- Karjeras izglītība skolā. Informatīvi metodisks materiāls. VIAA.
- Amundsons, N. Aktīvā iesaistīšanās (Active Engagement).

13.2. Vadlīnijas un ietvardokumenti

- Vadlīnijas karjeras attīstības atbalsta īstenošanai vispārējās, speciālās un profesionālās izglītības iestādēs. VIAA.
- Vadlīnijas mākslīgā intelekta izmantošanai pamatzglītībā un vidējā izglītībā. Izglītības un zinātnes ministrija, 2025.
- Metodiskie ieteikumi mākslīgā intelekta izmantošanai izglītībā. VIAA, 2025.
- UNESCO Ietvardokuments par mākslīgā intelekta kompetencēm pedagogiem izglītībā; tiešsaistes kurss "Mākslīgais intelekts izglītībā". UNESCO Latvijas Nacionālā komisija.

13.3. Starptautiskā literatūra par mūsdienu karjeras teorijām

- Savickas, M. L. Career Construction Theory and Practice.
- Krumboltz, J. D. The Happenstance Learning Theory.
- Super, D. E. The Psychology of Careers. 1957.
- Ginzberg, E. Toward a Theory of Occupational Choice: A Restatement. 1975.
- Hooley, T. et al. Careers 2020: Options for Future Careers Work in English Schools.

14. TĪMEKĻA RESURSI

Saišu darbība pārbaudīta 2026. gada augustā. Resursu sarakstu ieteicams pārbaudīt katra mācību gada sākumā.

14.1. Izglītības un profesiju izpēte

Resurss	Saturs	Kam noder
niid.lv	Nacionālā izglītības iespēju datubāze: izglītības programmas visos līmeņos, atvērto durvju dienas, infografikas par profesionālās izglītības iespējām nozarēs, karjeras izvēles testi, e-konsultācijas.	8.–9. klase, vecāki, PKK
profesijupasaule.lv	Profesiju apraksti pa nozarēm un darbavietām, intervijas ar profesionāļiem, darba vides attēlu galerijas, resursi “Kļūsti uzņēmējs” un “Izpēti profesiju pats”.	4.–9. klase
parprof.lv	Spēle “Kļūšu par profesionāli”.	1.–6. klase
prakse.lv	Profesiju apraksti, izglītības iestāžu un studiju programmu apskats, uzņēmumu iepazīšana.	8.–9. klase
viaa.gov.lv	Karjeras atbalsta metodiskie materiāli, spēles un rīki, video, Karjeras nedēļa, Euroguidance resursi.	Pedagogi, PKK
izm.gov.lv	Izglītības politika, normatīvie akti, vadlīnijas, izglītības iestāžu saraksti.	Pedagogi, vecāki
latvijaskvalifikācijas.lv	Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūra un tās sasaiste ar Eiropas ietvarstruktūru.	8.–9. klase, pedagogi
enudiena.lv	Ēnu dienas pieteikšanās un vakanču katalogs.	5.–9. klase, KA
karjerasmateriali.lv	Karjeras izglītības metodisko materiālu apkopojums pedagogiem.	Pedagogi, PKK

27. tabula. Izglītības un profesiju izpētes resursi

14.2. Darba tirgus dati un nodarbinātība

Resurss	Saturs	Kam noder
nva.gov.lv	Nodarbinātības valsts aģentūra: darba tirgus prognožu rīks, e-karjeras testi, vakanču portāls, jauniešu vasaras nodarbinātība.	8.–9. klase, vecāki
viis.gov.lv (absolventu monitoringa rīki)	Dati par profesionālās un augstākās izglītības programmu absolventu nodarbinātību un ienākumiem.	9. klase, vecāki, PKK
lm.gov.lv (profesiju klasifikators)	Oficiālais Profesiju klasifikators ar profesiju pamatuzdevumu aprakstiem.	Pedagogi, 8.–9. klase
cv.lv, cvmarket.lv, visidarbi.lv	Darba sludinājumu portāli — reālu prasību izpētei konkrētās profesijās.	9. klase

28. tabula. Darba tirgus resursi

14.3. Dokumenti un starptautiskā mobilitāte

Resurss	Saturs	Kam noder
europass.europa.eu	Europass CV, motivācijas vēstules un prasmju profila veidne; digitālie apliecinājumi.	9. klase
euroguidance.eu	Eiropas karjeras atbalsta tīkla resursi un metodikas.	PKK, pedagogi
eures.europa.eu	Darba un mācību iespējas Eiropas Savienībā.	9. klase, vecāki
unesco.lv	Kurss "Mākslīgais intelekts izglītībā", MI kompetenču ietvars pedagogiem.	Pedagogi

29. tabula. Dokumentu un mobilitātes resursi

Programma izstrādāta Jaunmārupes pamatskolas 2026./2027. mācību gadam.

Programma pārskatāma un aktualizējama reizi mācību gadā.